

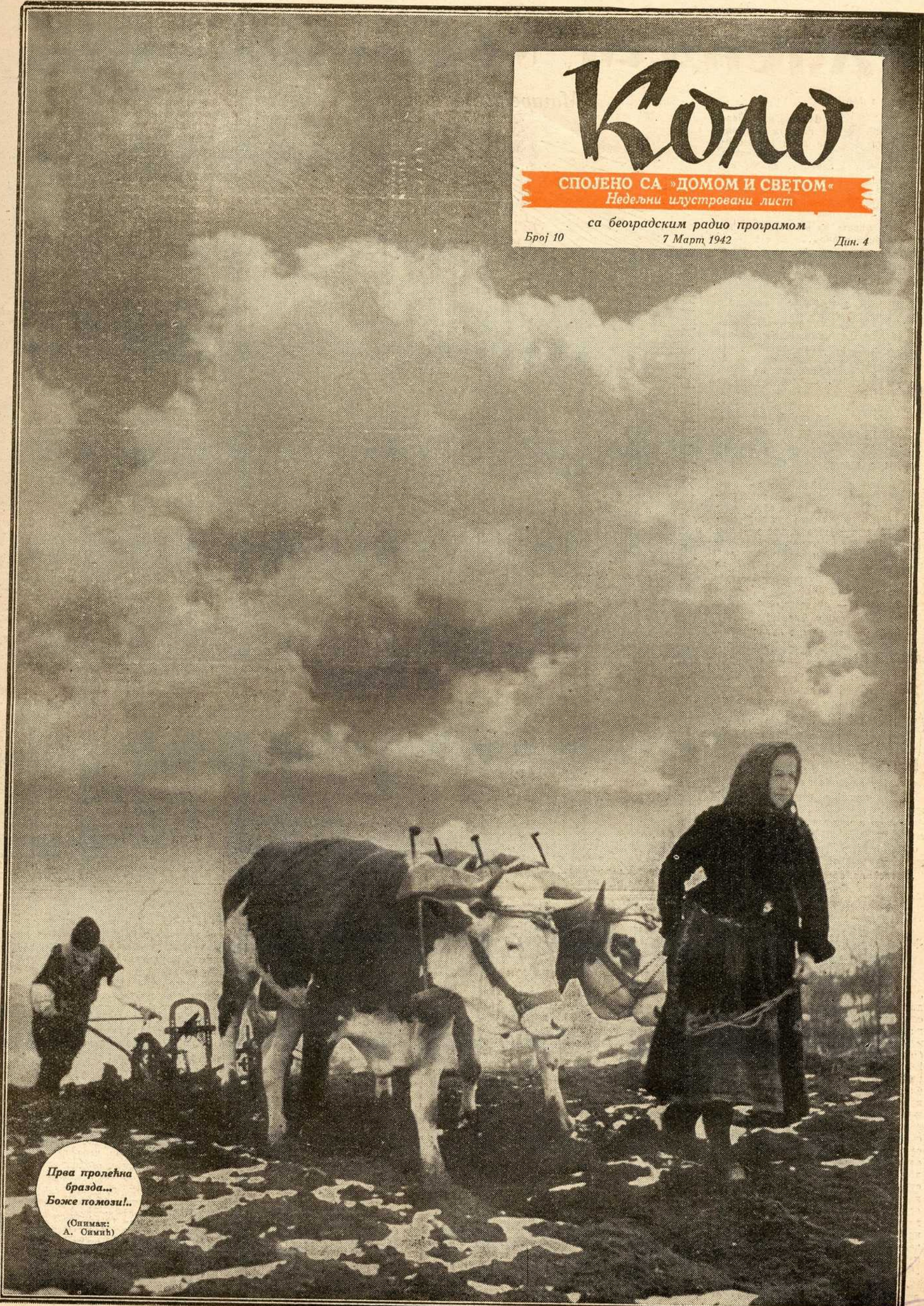
WWW.UNILIB.RS

УНИВЕРЗИТЕТСКА БИБЛИОТЕКА

Коло

СПОЈЕНО СА «ДОМОМ И СВЕТОМ»
Недељни илустровани лист

Број 10 са београдским радио програмом 7 Март 1942 Дин. 4

Прва пролећна бразда...
Боже помози!..
(Онимал:
А. Огмић)

Календар мога комшије

ПЕДЕЉА, 1 МАРТ.

Отишла, кажу, једна позната београдска дама једном исто тако познатом сликару, да јој изради портре. Кад се погодили рекла му дама врло резолутно:

- Само, морате да ми зајемчите да ће слика бити верна...
- Онда морате и ви мени да зајемчите да ћете откупити слику...
- И, погодили се.

ПОНЕДЕЉАК, 2 МАРТ.

У препуној чекаоници једног надлежства, слушао мој комшија, ономад, овакав дијалог:

- Хоћете ли да седнете, госпођо?
- Хоћу, хвала лепо, господине!
- Али не верујем да ћете наћи место...

УТОРАК, 3 МАРТ.

Заклиње се, комшија, у све на свету да је својим рођеним ушима слушао јутрос у једној часовничарској радњи овај разговор:

- Желео бих да наручим један часовник за канцеларију!
- За коју? — питао сајџија.
- За канцеларију Дириса!
- Онда узмите један с кукавицом!...

СРЕДА, 4 МАРТ.

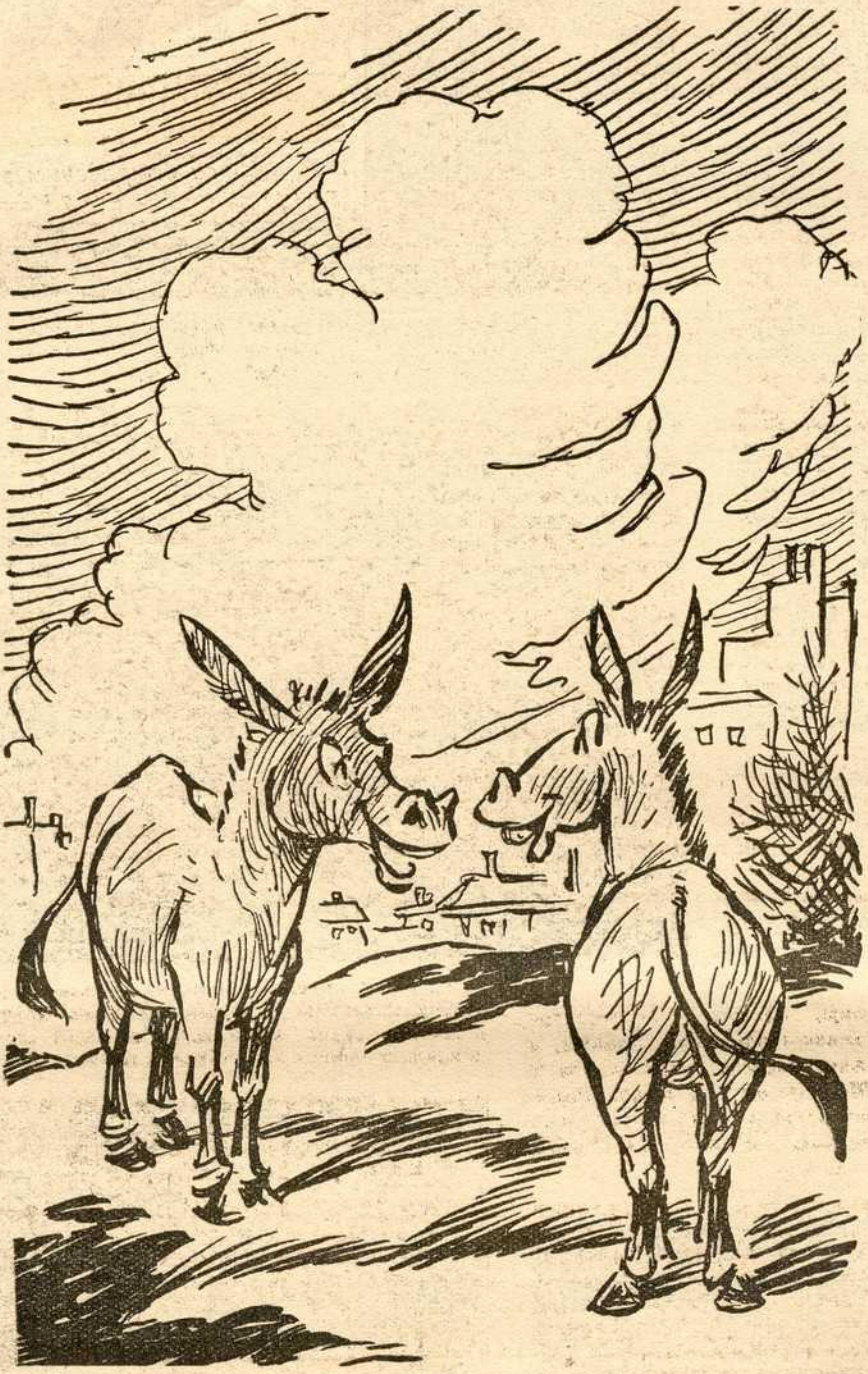

Жали се једна дамица из комшилука како не може никако да се уда. А, сирота, и добра девојка, и одлична домаћица, али ето нема среће. Слуша њену жлопојку комшија па ће јој тек рећи:

- Па, госпојце комшинице, дајте оглас...
- Ама, покушала сам и то, па ништа...
- Е, чекајте. Треба да стипуизујете оглас. Ево овако:
- „Госпођица, вредна домаћица, не пу-

Магарећи разговори

Дирис је максимирао цене магарећем месу.

— Не знам што су дигли толику цену на Дирис, кад се, ето, и за нас тако братски заузима...?!

ши, не пије кафу, шећер уопште не троши, не мари за месо, чак ни за изнутрице, и никад јој није зима — тражи овим путем брачног друга". И, да видите, комшинице, кад навалe кандидати...

ЧЕТВРТАК, 5 МАРТ.

Кажу да се то десило једној нашој симпатичној позоришној уметници. Ушла у једну трговину тканинама, предала куповну књижицу за текстил и пошто је изабрала материјал, запитала:

- Ово ми се свиђа, за пролећни костим, само не знам је ли боја постојана...
- Галантериста, обешечањ, одговорио јој:
- Као боја ваших усана, госпођо!
- Онда ми дајте нешто другог...

ПЕТАК, 6 МАРТ.

Није виц, на часну реч. Моја госпа комшиница кад ради по кући воли да певуши. Има леп глас, али тешко памти арије, које обично копира с радио. Мој комшија ухватио јој ту слабост, па синоћ, док смо слушали песме, рече јој пред свима:

- Имаш ли при себи марамицу?
- Имам, а зашто?
- Па, вежи чвор, да не заборавиш ову арију...

СУБОТА, 7 МАРТ.

Нешто поводом продаје позоришних улазница на „Црној берзи“.

- Љути се, ту скоро једна бивша примадона нашег позоришта што је нису ангажовали. И, грди ли грди...
- Да је утеши, друга наша примадона (која је, истина у сталном ангажману) казала јој:
- Море, што си пуда па се ждеш! Видиш да смо и ми сада постали црноберзијански артикл...

М-ћ.

О СВЕМУ И СВАЧЕМУ

НЕОБИЧАН БАНКЕТ

Један француски инжењер, да би уредио своје пријатеље до каквог је високог ступња стигло развиће савремене технике, приредио је један заиста необичан банкет. У белој кући није било ниједног слуге, све је било уређено аутоматски. Улазна врата отвара се сама, а у собама у којима је био приређен банкет госте је на сваком кораку очекивало ново изненађење. Отоман на који би се спустио неко од гостију одједном би почео да свира неку лепу мелодију. Стољане се аутоматски стављале у покрет и одвојиве госте у трпезарију кад је дошло време за вечеру. Сва јела била су направљена помоћу електричитета и понека су показала праве чаробне особине. Печен петак почео је да куриче чим га је домаћин полирнуо пожем. Салата је светлупала у смрченој трпезарији а из чапа са вином избијао је пламен као кол Мефиста у „Фаусту“.

Један од гостију пружио је руку да дохвати једну јабуку са тањира пуног разноврсног воћа кад одједном на тањир се уместо воћа појави читав

грозд разноврсних сијалица. Необичан банкет је по општем признању потпуно успео.

ЕЛЕКТРИЧНЕ ПАНТАЛОНЕ

Један Шведанин обичан радник по занимању, дошао је недавно до једне интересантне идеје. Он је пронашао „електричне панталоне“ тј. панталоне које се греју помоћу електричне струје. Кроз штоф од кога су панталоне направљене пролазе танке али јаке жице којима циркулише струја. Извор те струје налази се у једној малој батерији која је причвршћена о опасач или је смештена у џепу. Целокупна тежина панталона заједно са мало несбијеном инсталацијом износи 950 грама.

АУТОМОБИЛИ У СТАРОМ ВЕКУ

Према грчком писцу Хелиодору употребљавали су Атињани већ хиљаду година пре Христа јединствена кола која нису вукли коњи. Та кола била су снабдевана неком полугом којом је роб — који је био смештен у унутрашњости кола — „утицао“ на гоч кове возила и стављао их у покрет. У чисто конструктивном погледу овакве врсте кретања потсећају нас на начин кретања код данашњих ауто-

мобила. О некој доцнијој врсти оваквих античких кола без коњске запреге говори нам и римски историчар Капитолинус. Према његовим описима имао је цар Комодус, који је погинуо 193 године после Христа, више кола која су покретали робови. Уједно су ова возила била снабдевана неком врстом путних и временских мерила. Ова су се мерила састојала у томе да је после сваке преваљене миље мали каменчић аутоматски пао у један метални суд у колима. Према броју каменчића у том суду могло се у свако доба да израчуна колико износи преваљени пут.

ЗАНИМЉИВОСТИ О КОСИ

Плавуше имају на глави 140.000 до 150.000 нежне танке, свилене косе, док смеђе или црне имају око 100.000 влакана косе. Мањи је број косе изједначен тиме што је коса јака. Боја косе је зависна од тзв. „меланина“ тј боје, која се налази у корену косе у већој или мањој количини. Количина „меланина“ спајањем с бојом станипа даје коси све разлике у боји, почевши од најсветлије па до најтамније. Бела коса не садржава „меланин“. Хемикалије које постепено у малим количинама улазе у човечије тело, мо-

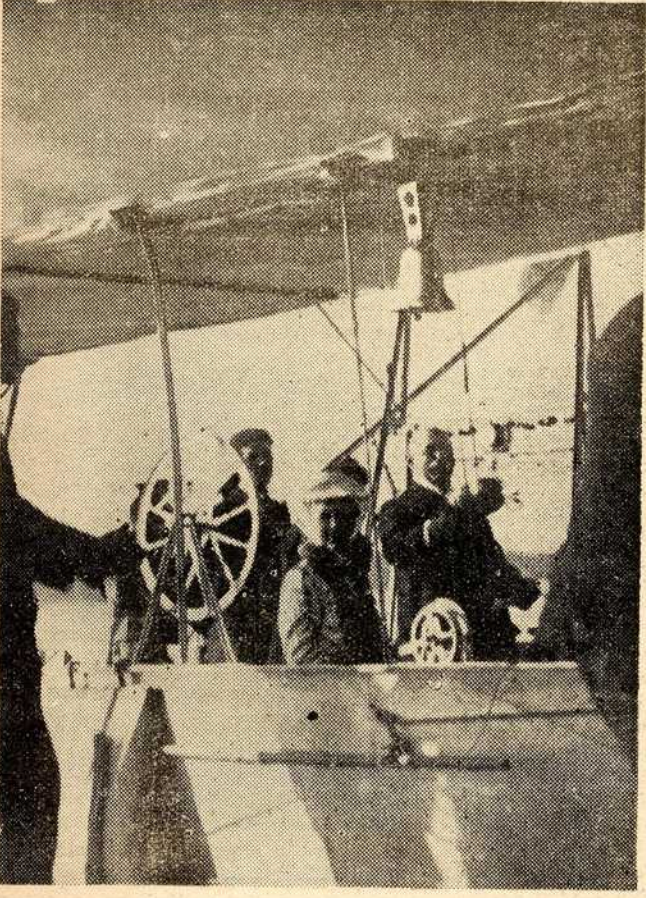
гу да промене боју косе. Тако на пример радници који раде са бакром могу да добију зелену боју косе, радници фабрика анилинских боја добијају црвену боју. Сада коса садржи врло мало „меланина“, а истовремено излучују се из те косе мали мехурићи који одбијају светло, тако да коса добија седи сјај. Нагло сеђење може да настане за неколико сати. Прича о краљици Марији Антоанети да је оседела преко ноћи пред погибију, само је прича.

Коса живи“ редовно 3—6 година, а женска коса више од 7 година. После тога коса „умире“ испала а место пређашње расте нова на истом месту. Чини се да се пишањем постиже пораст косе. Кад би човек држао руку у врућој води кроз цео месец длаке на руци би нагло порасле. Пораст косе постиже се и честим грејањем помоћу ултравиолетних зракова.

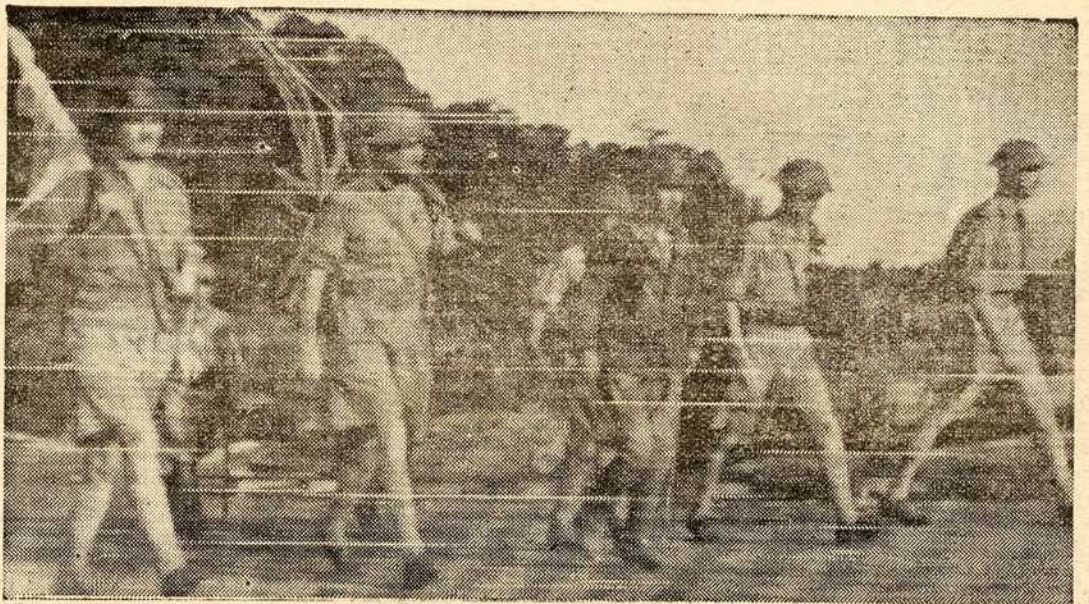
Главни уредник Мирослав Стевановић
Уредник Миња Димитријевић
За фотографије Александар Смић
Цртач Ђорђе Лобачев
Уредништво Поевкарска улица број 81
Телефон 25.010
Власник и издавач Српско издавачко предузеће А. Д. Јован Јовановић
Администрација: Дечанска 81, Београд
Телефон 24.001—10; штампа: „Штампарна Београд“ А. Д. Дечанска 81.

Кроз годинаше

Осмог марта навршава се 25 година од смрти грофа Фердинанда Цепелина, конструктора ваздушног брода који носи његово име. Гроф Цепелин, који је цео свој живот посветио ваздухопловству и који је и поред свих теškoћа постигао свој циљ, ушао је у историју као један од пионира ваздухопловства. Наша слика приказује грофа Цепелина са ћерком и својим првим инжењером Диром у гондולי цепелина „Ц III“ пре његовог првог узлетања (Fotos: Belgrader Bildagentur)

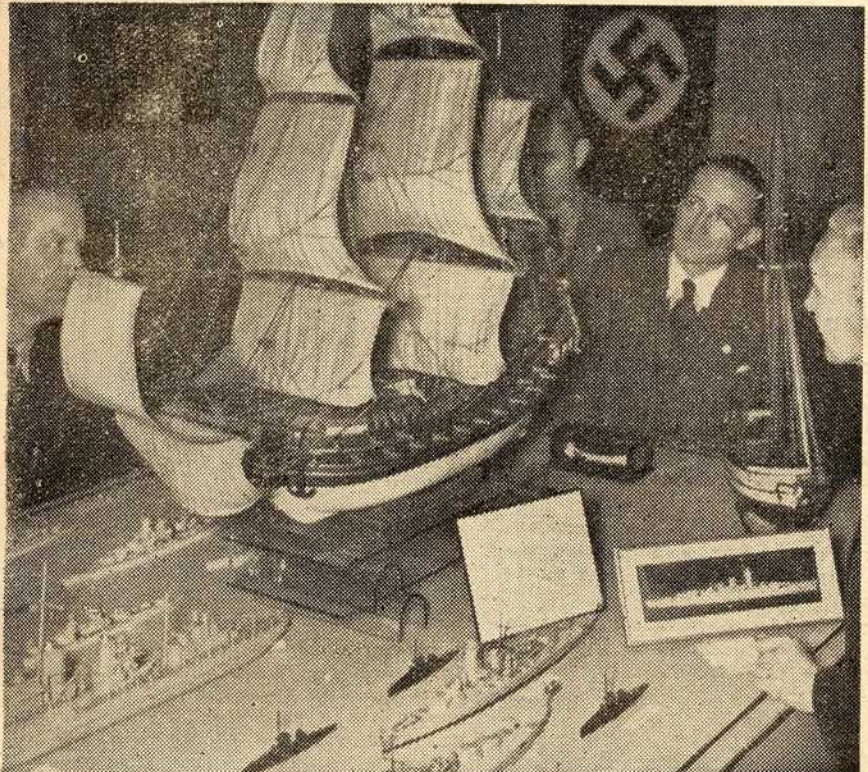

Прве слике о предаји Сингапура послате радиотелеграфским путем (белинограмима). Генерал - лојтнант Персивал (сасвим десно) у пратњи официра свог штаба који носе белу заставу, полази с јапанским официром да му преда утврђење Сингапура.

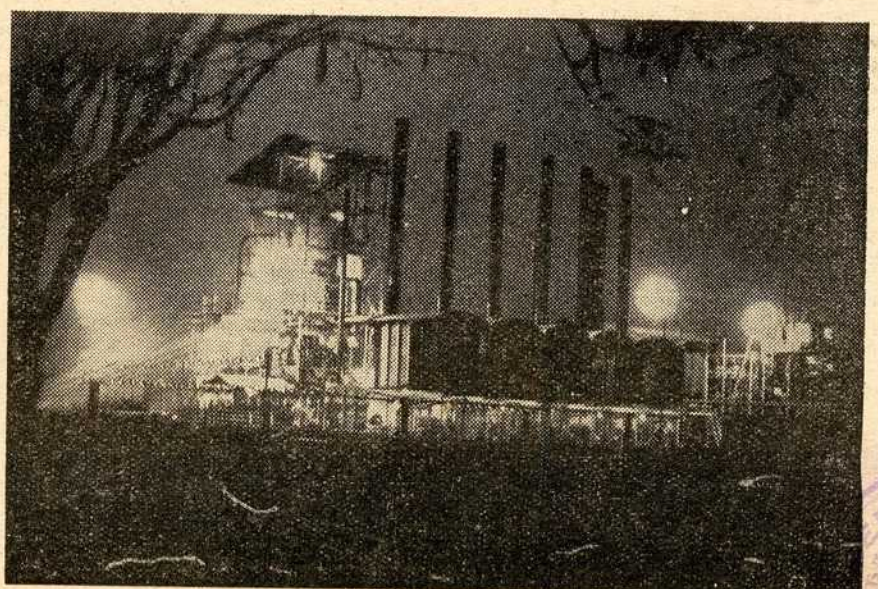

Преговори о предаји Сингапура водили су се у једној фабрици мотора у Сингапуру. С лева на десно седећи: генерал-лојтнант Јамашита, врховни командант јапанских група на Малаји, до њега генерал - лојтнант Персивал, бивши командант британског утврђења Сингапура.

Десно — У Севиљи, главном граду Андалузије, одржан је 13 фебруара ове године састанак између генерала Франка, државног поглавара Шпаније, и португалског председника владе и министра спољних послова Салазара. Ово је прва званична државничка посета Португалије Шпанији од 1919 године. Разговори између државника вођени су „у духу пријатељства и пуног разумевања.“ На слици с лева на десно: шпански министар спољних послова Серано Суњер, генералисим Франко и др. Салазар обилазе врт Алказара.

У берлинској гасној централни одржана је половином фебруара изложба ручних радова, које су радиници израдили у својим слободним часовима. Ту су изложени многобројни радови у дрвету, металу, разне слике и модели. Наша слика приказује неколико модела бродова, које су аматери радили можда годинама у мучном раду. Неки од тих радова предати су Вођи Рајха као поклон за његов рођендан. Вођа Рајха захвалио им се својеручним писмом, које се види на слици.

Десно — Велике рафинерије у Панпалану Брандану на источној обали Суматре, где се налазе највећа налазишта нафте у Холандској Индији, биле су последњих дана често мета напада јапанских бомбардера.

Авантюристи

Једног пролећног дана 1801 године у Паризу, на тргу Палате Правде, на уздигнутом месту које је по тадашњим обичајима служило за показивање оптужених, седели су окренути леђима једно према другом, човек и жена. Педуља обешена изнад њихових глава говорила је да је он био Пјер Куањар рођен пре тридесет година у Ханжеу, осуђен на четрнаест година принудног рада за крађу и превару; она Елиза Лордат његова саучесница осуђена на двадесет година тамнице.

Пјер Куањар био је леп младић који је био обукао униформу војника Конвента и захваљујући влом друштву, пре свега научио на који недовољени начин да стиче новац који му је био потребан поред његове мале плате. Нашао је лакше најбољи пут да заврши иза катанца.

После четири године затвора у Тулону успео је да преобучен у сељака, с приком на глави, побегне у Шпанију.

Ту су се француске трупе бориле с Каталонијом, које је предводио генерал Миња са својим Гериллима. Куањар је знао да треба живети па се пријавио као добровољац у шпанску војску и показао толику храброст да је добио чин капетана а доцније командата. Наравно, да се крио под лажним именом. Он је сад био де Понтис, ватрени реалиста који је био ухапшен

и сада се налази у бекству из Наполеоновог затвора.

Година 1810 донела је бившем осуђенику команду над једном герилом, ознаке кавалера од Алкантара и св. Владимира, и звучно продужење превимена Сент-Елен.

Али, Наполеон заузима Шпанију. За време једне битке Куањар је био заробљен. Нашао се између Спиле и Харибеде, и чекала га је неизбежна смртна казна.

Шта да ради? Ипак срећа је још увек на његовој страни. Маршалу Султу коме је био предат, толико се свидео да му је овај предложио место команданта у француској војсци. Будућност му се сад чинила сјајна. Надао се да ће добити маршалску палицу, можда и краљевску круну каквог дела царевине.

Пад Наполеона и поновни долазак Бурбона покварили су наједном све планове Куањар одлази у Париз где се зауставља под именом конт од Сент-Елена у очекивању даљих догађаја.

За то време успева да добије аудијенцију код краља, коме се показао веома одан и тиме задобио његову наклоност. Наполеон бежи са Елбе. Куањар не губи главу и одлази са Лујом XVIII који се цело време своје владавине од сто дана склањао у Гану не напуштајући га. Као награду за толику верност, по повратку у Па-

риз, био је наименован за пуковника националне Париске Гарде. Врата свих домова била су му отворена и док је пролазио кроз отмене собе лепи официр се сећао свога пређашњег заната и умешно разгледао браве које су после неколико дана његови пријатељи — бивше колеге — обијали. А његова жена Екс, служавка правог покојног Конта од Сент-Елен, помагала му је у свему.

И све би глатко ишло да се није појавио један Куањаров друг из Ланаца, неки Дариус. После издржане казне Дариус се једног пролећног дана 1818 појавио у Паризу где је за време последње ревије Националне Гарде препознао, на велико своје чуђење у елегантном команданту 72-ге легије свога старог познаника с робије.

Пошао је код њега у посету, али је паравно био хладно примљен. Бесан, Дариус је решио да се освети и објави је ствари које су изненадиле све, од краља па до најбољих аристократских породица. Лажни конт од Сент-Елена морао се претставити конту Деспинуа команданту војске. Појавио се у сјајној униформи, али је одмах био демаскиран у сусрету са Дариусом.

Куањар је ипак био спреман за борбу. Одрисио је све и понудио да докаже право на своју титулу. Ти докази су били у његовој кући, па је замолио да буде у пратњи одведен тамо.

Пошли су али док је лажна контеса задржавала официра из пратње иудећи му чашу доброг шпанског вина Куањар је ушао у своју собу за рад. И кад је официр коме је било досадило најзад чекање пошао да тражи ухапшеног није га нашао. Био је изишао мирно испред носа полицајаца који у слози који је спокојно кроз собу проносио перину нису познали Куањара.

Ипак је после месец дана Куањар долијао и био послан у затвор где су на њега двоструко пазили.

ИЗВАН СЦЕНЕ

Дивна Радић

Љупка уметница је чланица и једне и друге куће. Једина, ваљда. И у опери и у драми она је — доиста прави уметник. Публика је воли и од срца јој пљеска... Још кад би та публика знала да Дивна Радић несесично хоће да уступи своју улогу млађима, да би и они дошли до изражаја... још би јој више била драга...

Изван сцене, Дивна Радић пасионерано учи стране језике. По себи се

(Снимци: А. Симић)

разуме да стално учи и певаће. Усто је сјајна пијанисткиња. У Бечу, код чувеног Визнтала учила је ритмику. Воли домаћинство а од спорта — јахање...

Мирко Милисављевић

Млади глумац Мирко Милисављевић врло је лепо васпитан младић и разговарати с њим врло је пријатно. Он нам сасвим природним тоном, лаког ћеретања, радо прича о себи али ипак не може а да не подвуче да глумац не може никада да одваја у некој

нарочитој мери свој приватни живот од живота на сцени. Увек живи од једне улоге до друге. Док једну спрема, он чак и улицом идући преживљава моменте који су пресудни за лице које има да оваплоти. Када другу већ игра, онда поготову често чак и мисли као лице које игра у команду који му „лежи“. Мирко Милисављевић жали што из његове генерације нико више међу његовим друговима није пошао на даске. Он тврди да је међу његовим пријатељима било много њих који би могли много да пруже публици са сцене. Плаши се само једнога — старости у своме позиву. Али се ипак нада да ће дотле сва питања глумачког сталежа бити решена на задовољство готово свих.

Историске и друге анекдоте

КНЕЗ МИЛОШ И ДРЖАВНИ ЧИНОВНИЦИ

Године 1834. у очи Спасова дне, крене кнез Милош са својом свитом и саветницима из Пожаревца у Београд.

Превезавши се на скели преко Мораве, кнез плати скеленији за себе и за све који су били с њим, па онда заповеди:

— Отсад чини 'волико, само татаре, суруџије и војнике да превозим без плаће. Други сви да плаћају кад се превозе.

— Зар и чиновници? упита Стојан Симић.

— И они, и они. Њима се плаћа што служе, а они нека плате што се превозе, одговори кнез.

НАПОЛЕОНОВ ЗАКОН

Наполеон је наредио да се у лукама уништи сва енглеска колонијална роба. Изнјавиши једном у шетњу из замка Фонтенбло пролазио је поред једне куће. Наједном се завставио и помирсао... Из отвореног прозора се чуо шум воденице за кафу и ширило пријатно мирис кафе.

— Охо! — рекао је император — овде се не поштује мој закон.

Смешени се сисао је с коња и ушао у кућу. И заиста домаћин кога је он лично познавао, млео је кафу.

— Шта то радите? запитало је Наполеон.

— Оно исто што и ви Ваше Величанство, одговорио је смешени се домаћин, уништавам колонијалну робу.

БУБАЊ

У присуству Наполеона једном се говорило о неком његовом генералу, који се — како је то рекао један обичан војник — није баш опасео славом.

Наполеон на то примети: — Када се сетим тог човека морам увек помислити и на бубањ. И о њему се чује глас само кад га туку!

БИЗМАРКОВ ОДГОВОР

Када је Југозападна Африка постала немачка колонија, пронела се вест да ће Бизмарк обићи нове колоније. Тада су Бизмарка упитали да ли уистини намерава да иде у Ангра Пекена, он одговори:

— То је истина, ићићу, али на маршу који је тај глас пустио.

АУТОГРАМ...

Једна госпођа се обратила Александру Дими молећи га за аутограм. Чувени писац јој је одмах својеручно одговорио:

„Драга госпођо! Заиста сам очајан што не могу да испуним вашу жељу али сам решио да не дајем више своје аутограме свима без разлике.

С поштовањем Александар Дима“.

Госпођа је прочитала одговор и жалосно је уздахнула:

— Каква штета а ја сам толико желела његов аутограм.

И поцепала писмо на хиљаду комадића.

ЈОСИФ II И КАТАРИНА II

Руска царица Катарина II много је штошта започела и после остављала недовршено.

Кад је аустријски цар Јосип II боравио на Криму, позове га царица Катарина да присуствује свечаном полагању камена темеља за једну нову тврђаву. Царица Катарина положила је први камен а цар Јосип II други камен.

На повратку са свечаности рекао је цар Јосип II свом ађутанту: „Ја сам са руском царицом у току једнога дана саградио читаву тврђаву. Царица је положила први камен у темељ, а ја последњи!“

СПАСАО СЕ

Неки астроном прорекао је смрт неке дворске даме која је необично водела Људевита XI, француског краља. Случајно се пророчанство тачно одређеног дана испунило. Краљ је био запрепашћен. Позвао је астронома и рекао:

— Ти си скривио својим пророчанством прерану смрт једне дворске даме, а сада ми реци када ћеш ти умрети?

Астроном је разумео претњу која се налазила у краљевим речима и одговорио је сабрано:

— То сам тек јуче питао звезде. Тачно три дана после смрти Ваше Величанства.

Прозорвени краљ кад је чуо одговор ослободио је астронома казне.

Последња могућност

ПИШЕ: Д. КНЕЖЕВИЋ

Слушајте младичу, говорио је директор великог дневног листа удобно заваљен у својој мекој фотељи. Овако више не иде! Ми вас специјално плаћамо за спортске сензације а ви извлачите из старих архива већ заборављене догађаје и о њима пишете читаве стране. Ја мислим да вам је добро познато шта је дужност једног спортског репортера... Сензација не мора да буде рецимо само убиство или неки рекорд. Сваки човек има у себи нечега занимљивог. Свеједно да ли је то позитивно или негативно. На крају право да вам кажем, мени би било жао да нас напустите. Ви још можете много да стварате. Разговарао сам већ о вама и с главним уредником и сложили смо се да вам пружио последњу могућност. Вечерњим возом отпутоваћете на Бели Врх, где се приређују смучарске утакмице за првенство државе...

— Захваљујем вам, господине директоре. Али...

— Вања дужност није да нам шаљете сувопарне извештаје са утакмица. У ту сврху путује ваш колега Ристић. Ви треба, како знате и умете, да направите једну репортажу о славној рекордерки Али. Удесите да се у некога заљуби или тако нешто. И не заборавите да вам од тога зависи даља каријера! — заврши директор своје излагање смешкајући се благонаклоно младом човеку.

Милан изађе на улицу. Није чуо ни један поздрав својих колега. „Дакле тако“, помисли. „Комедија је свршена“. Њему који је још јуче био најбољи спортски репортер данас се пружа последња могућност да остане у служби

— Не, не то не сме да буде!

Сунце се већ скривало иза високих планина, када је приспео на Бели Врх. Многобројни задивљени погледи били су упрти у његову тасишту спортску фигуру. Опazio је да сви говоре о њему. Можда последњи пут пре него што падне потпуно у заборав!

— Охо, стари вук је већ намирисао жртву, дочекаше га узвници колега. Биће ваљда и за нас која мрвица са твоје богате трезеве, Милане...

На вратима туристичког хотела појави се у том тренутку једна млада девојка са смучкама преко рамена.

Одлучним и вештим покретима она намести везове и у трен ока отисну се по равnoj снежној површини.

Милан се издвоји од групе, посматрајући замишљено девојку која се елегантно и брзо спуштала, у заокретима, низ падину, да би се убрзо изгубила иза једног брежуљка. То је била Ада! Створење које треба да му пружи последњу прилику да се рехабилитује. Морао је признати да је врло лепа и симпатична. Корачајући полако унутро се хотелу.

Време је брзо пролазило. Дани су били светли, суочани и топли. Утакмице су биле већ одржане а кроз који дан требало је буду подељене на-

граде. Ада је у својој дисциплини била најбоља и заслужено победила. Новине су под крупним насловима доносиле извештаје са утакмица, само је Милан лежао усамљен у хотелској соби и размишљао о својој ненаписаној репортажи. Најзад, он одлучно дохвати смучке, које су ту већ данима стајале неупотребљене и изађе напоље. Пред хотелом стајала је Ада, браћени се од новинара који су је засипали питањима. Брзим покретом она

се ослободи насртљиваца и појури напред. Милан крену за њом.

Вожња кроз дивне пределе завејане дубоким снегом, трајала је доста дуго. Милан је успешно одржавао растојање. Трудно се да јој стално буде за петам. Сасвим случајно, при једном заокрету, она га примети. Прво је мислила да је то неки залутали смучар, али што је дуже возила била је све сигурнија да је непознати намерно прати. Она појача темпо, али и он то исто учини. На крају јој досади ова игра и застале. Милан се полако приближавао, као да је предостигно буру

— Шта хоћете од мене, господине? повика бесно, али се убрзо покаја, кад угледа његово мирно, готово наивно лице...

— Ја... ја... Извините, молим вас... Ви тако сјајно возите а и ја би... промуцао је он.

Ада се ведро насмеја, показујући две ниске белих сјајних зуба.

— Мени се чини да баш не возите тако брво.

— Ах, не! То вам се само тако чини.

— Да нисте, случајно, новинар? — Новинар? чудно се искрено. Шта вам пада на памет? А у себи је мислио — „Дојавола и с репортажом, поред овакве девојке“.

Часови смучања претворили су се постепено у часове љубави. Разлика је била у томе што је ове последње држао Милан. Када је стигао телеграм, они су седели у салону и маштали о срећи, као што то већ чине млади људи. У телеграму је писало:

„Шаљите репортажу стоп. Не заборавите последњу могућност стоп директор.“

— Милане, ниткове, ово ћеш ми скупо платити и због тога те...

— Опрости ми, Адо, али то је била моја последња и једина могућност.

— ...и због тога те први и последњи пут питам: Да ли пристајеш да ми будеш муж?

— Брачна понуда? једва изговори он од радости. Био је срећан због изненадног обрта.

Два часа доцније, добио је директор телефоном најлепшу репортажу коју је икада читао. Убрзо после тога стигао је и телеграм:

„Последњу могућност искористио стоп венчање сутра стоп Милан.“

Енглеској припада само то парче стене, које с источне стране затвара залив пред Алгесрасом. Изза леђа Гибралтара налази се венац брда Снера Карбонера и Ла Линеа, позиције које су за себе утврдили Шпаници. Оно што нема Гибралтар, имају Шпаници: аеродром. На афричкој страни налази се Сеута, такође у шпанским рукама. Као одговор на изазивачки став енглеских топова, отуда су уверени шпански топови од 14 коли...

За кратко време, колико можете да пристанете бродом у луци, испричаће вам свако дете историју овог краја. Гибралтар уствари носи име арапског војсковође Цебел Ал Тарика, ко-

ји је ту подигао прву тврђаву, уприште за свој прелаз у Шпанију.

Шпаници су преузели ову тврђаву тек године 1462 и држали је два и по века, кад је Филип Пети морао да је препусти због борби на другим странама. Прилику је искористио енглески генерал Рук. Али, када је јавно Лондону да се на Гибралтару вије енглеска застава тамо су га исмејавали и изгрдили што је за безначајну степену трошио снагу и крв својих трупа. Тада се, ето, још није знало да је Гибралтар „златан кључић“...

Шпанија је неколико пута огорчено нападала и покушавала да поново заузме важну тврђаву. Најкрвавије битке водиле су се године 1779 и 1783, када је Гибралтар сачувао Енглези, генерал Елиот. Помоћу хиљаде лађица и сплавова Шпаници су покушали искрцавање, али је цела флота била запаљена и потопљена...

*

Доцније су Енглези на југу Гибралтара изградили модерно ратно пристаниште, заштићено и утврђено гнездо за бродове империје. Створени су и велики докови за оправке, који могу да приме све ратне лађе, изузев дредноута, величине „Худ“. Ту су још и подземна складишта угља, нафте. Лука са овим резервоарима заузима два квадратна километра а има три одбранбена кеја. Трговачка лука Гибралтар никада није био. Године је, до пред рат, у гибралтарску луку сврћало на кратко време по 4.500 разних бродова. Сада је тај број снао на нулу...

Живот на Гибралтарској стени, начичканој ратним оруђима, текао је до рата, као и у свим другим великим поморским центрима. Било је и луксуза, и богатства, и разоноде... Сад је у Гибралтару све изменено. Варош са 20.000 становника ћути као изумрла, а стена се због напада из ваздуха стално налази у мраку. По неки пут небом опшине рефлектор: претресајући облаке. Нема више путника и туриста...

У тврђави се палазе: британски управљачи, морнари, војници, мушки становници, два епископа и — топови... Универзитет је затворен, тркалиште под водом, а спортски терени мртви.

Жене немају приступа у Гибралтар...

Пошто нема аеродрома, ждрела стотине противавионских топова зезају у небо. Важна подручја и прилази минирани су, а крај далекометних топова стално светлуцају гранате. Да ли ће све то вредети Гибралтару да не доживи судбину Сингапура?

Модерно утврђено, опасно неколико пута бетоном и челиком, ово вољно гнездо даје језив утисак. Слабалишта су пуна ратног материјала. Ту су смештени муниција, резерве хране, резервоари са водом (јер водовод не постоји), склоништа, магацини. Ко зна таква опсада чека Гибралтар...

Једино према чему је див-тврђава Средоземља немоћна, то су — подморнице. За време прошлог Светског рата покушало је са постављањем челичних мрежа за ловљење подморница али су их увек кидале две јаке струје, које се ту сукобљавају.

Гибралтар је данас велика мистерија. И, нико не зна кад ће под мирним и ћутљивим зидинама заурлати топови, да испишу нове страннице историје његове крваве стене...!

J. O

Гибралтар

У низу значајних војних објеката у свету, око којих се бије бој, поред Сингапура, најважније место заузима Гибралтар. За њега се слободно може рећи да је он једина колонија Велике Британије у Европи. То је гибралтарска стена, огромна и зла, природна тврђава са копна и с мора. Гибралтар се сматра за кључ у ланцу британске стратегијске линије дугачке 22.000 километара, линије чија је глава у Енглеској а реп на Далеком истоку... Гибралтар који иначе у трговачком погледу претставља само обично скратичиште...

Историја гибралтарске стене пуна је крви и ужаса. Већ давно су први освајачи и морепловци увидели значај водене траке, која највише приближава Европу Африци. Па ипак, ту се изразито повлачила граница између два света, две културе, афричке и европске.

Приликом свог похода на Рим, гартински војсковођа Ханибал прошао је ту да са својим четима да се што орже дочепна Шпаније и Алпа. Доцније су истим траговима ишли Маври. У митологији се веровало да је Гибралтар крај света, место где је поубог Херкулес поставио неке стубове од којих се даље не може прочити...

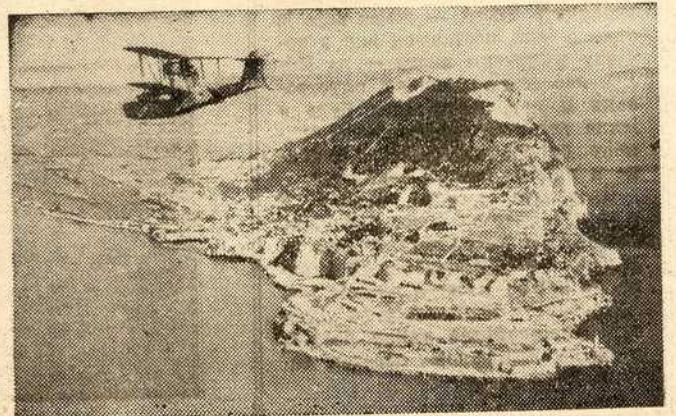
Тек кад је прокопан Суецки Ка-

нал, Гибралтар је добио прави значај стражаре, која контролише сваког путника који са Атлантика уђе у Средоземље. На своме путу за Исток, имајући то пред очима, Енглеска је уложила силне милијарде у ту белу, камену стену, стварајући на тај начин у кичми свог империјалистичког пута једно јако, заштитно место. Ништа је се није тицало што је то у исто време био нож пободен у срце Шпаније...

*

Обала гибралтарског мореуза, који је дугачак свега 60 километара, строма је и висока. Главна стена, на којој су данас начичкани топови са куполама, недавно је постала острво, јер је у позадини прокопан дубоки канал.

Гибралтар, снимљен из авиона за време док је у његовом пристаништу била енглеска Домовинска флота.

Марија Неперт-Беланд

Карактеристично је за многе уметнике нове Немачке, да свој посао не раде повучено, затворени у својим атељеема већ га преносе и у широке кругове свакидашњице и јавног живота. Уметност данас у Немачкој није више привилегија малог броја, који себи то задовољство могу да пруже, већ се намерно предаје свакоме. На тај начин постају истовремено и познате изложбе по фабрикама, и поред њих и необично жива дела савремених уметника по касарнама и баракама, те тиме доприносе свој удео у великим духовним такмичењима Немачког Рајха.

Једна од тих уметничких личности, која је изванредно активна и типична за уметнички став данашње Немачке, несумњиво је сликарка Марија Неперт-Беланд чија се делатност простире од барокних замкова па све до барака организације Тот у западној Француској; од репрезентативних свечаних дворана немачких државних грађевина до војничких боравишта на Истоку. Она је свој рад, који се одликује посебном цртом љупке декорације, почела нарочито тешком израдом свилених тапета које задају много труда ако се жели да се остане верна копија старих оригинала, радила их је прво за замак Брил код Келна. Пуне две године неуморног рада утрошила је на израду 37 панова за тапете. Сваки од њих био је четири метра велики. Оно што је лично њено у томе раду било, исто као и начин како је приступила решавању тог задатка, доказали су да је способна за нова и нова самостална дела. И тако је добила многе поруџбине за зидне украсе у клупским просторијама Немачког удружења иностраних новинара, за дворане за примање Немачког колонијалног клуба и безбројне друге полузваничне и званичне грађевине, о чи-

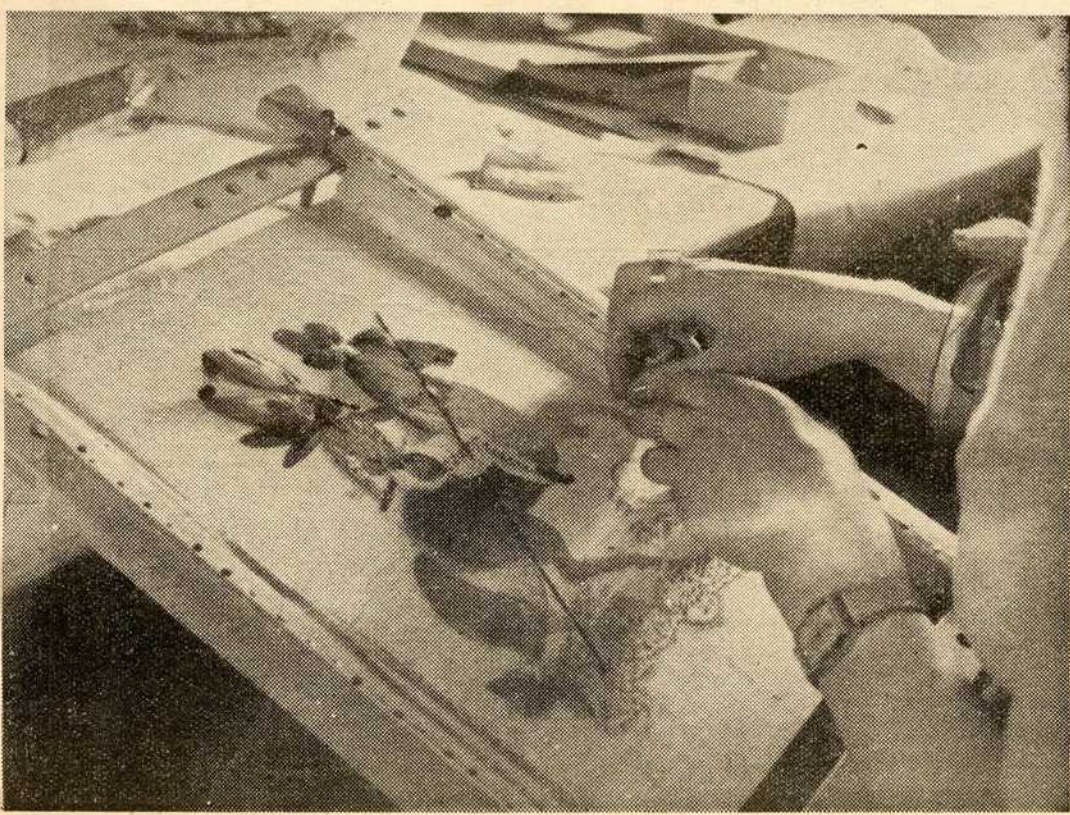
(Fotos: Belgrader Bildagentur)

јој заманости која је занета похваљана не само за жене већ и људе, дају донекле слику њених снимци.

Горе — Уметница на раду при сликању таванице.

Прошле године могло се на госпоњу Неперт-Беланд наћи у разним француским грађинама на Каналу и на обали Атлантског Океана, или још боље свуда где су изграђивани нови црковски бункери за немачке подморнице. Тамо је својом богатом фантазијом украшавала бараке, оклопшта и кантина, не занемарујући њихову практичну намену, али, увек уметнички

Десно — Ова разноврсна уметница ради на цизелирању сребра. Слика је израђена на подлози од огледала и покривена стаклом.

Лево — Израда везеног зидног украса у коме су примењени најразноврснији мотиви и материјал за ведру и пуну фантазије претставу пет континента.

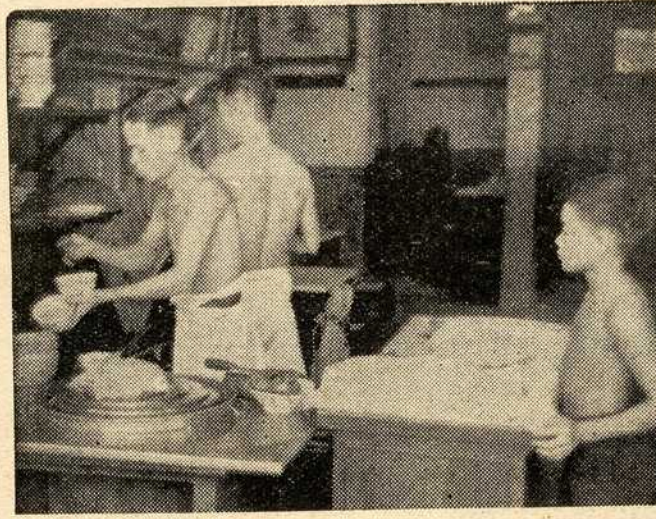
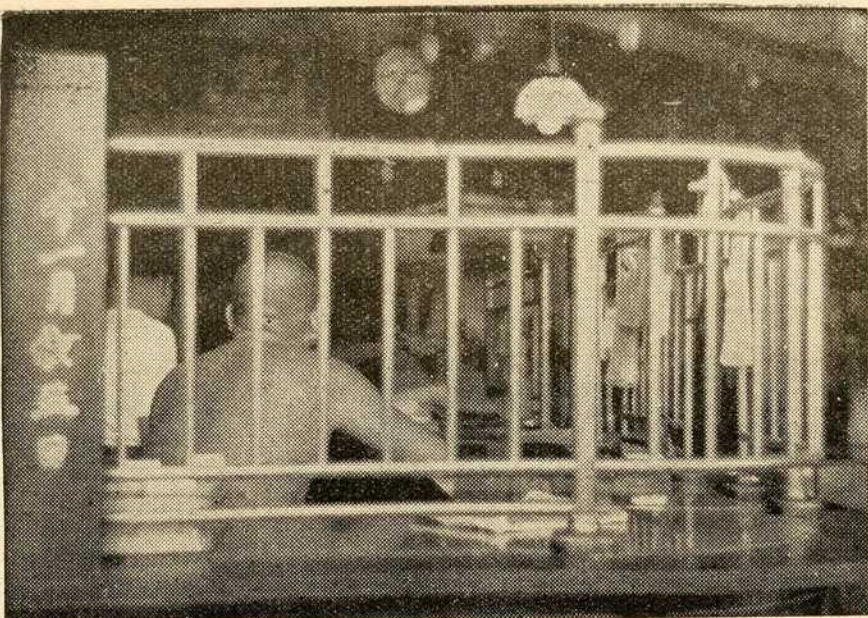
подешавајући да потребно буде и лепо. Сада ради на неким репрезентативним радovima у самом Берлину, али ће убрзо поћи опет за првим борбеним редовима на Истоку, где ће за немачког војника стварати удобне и пријатне просторије за одмор и забаву.

Кинези у ТАЈЛЕНДУ

Од 18 милиона становника у Тајланду (Сијаму) један милион су чисти Кинези и два милиона мелези. Поред тога има по неколико стотина хиљада Индијаца и Камбојана.

Само од 1918 до 1927 уселило се у Тајланд пола милиона Кинеза. Како се они много више множе него домаћи свет, њихов број стално расте. Кинези су већином из провинције Фукиен, из Кантона и са острва Хајнан.

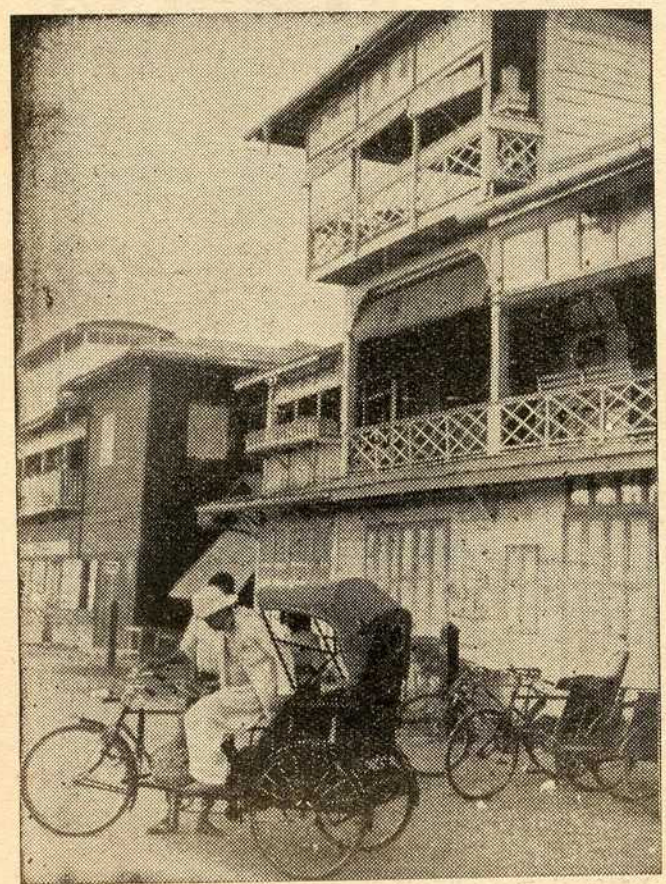

Горе — Кинези се у Бангкоку осећају као код куће. Чиновници кинеских банака раде голи до појаса, као у Кини.

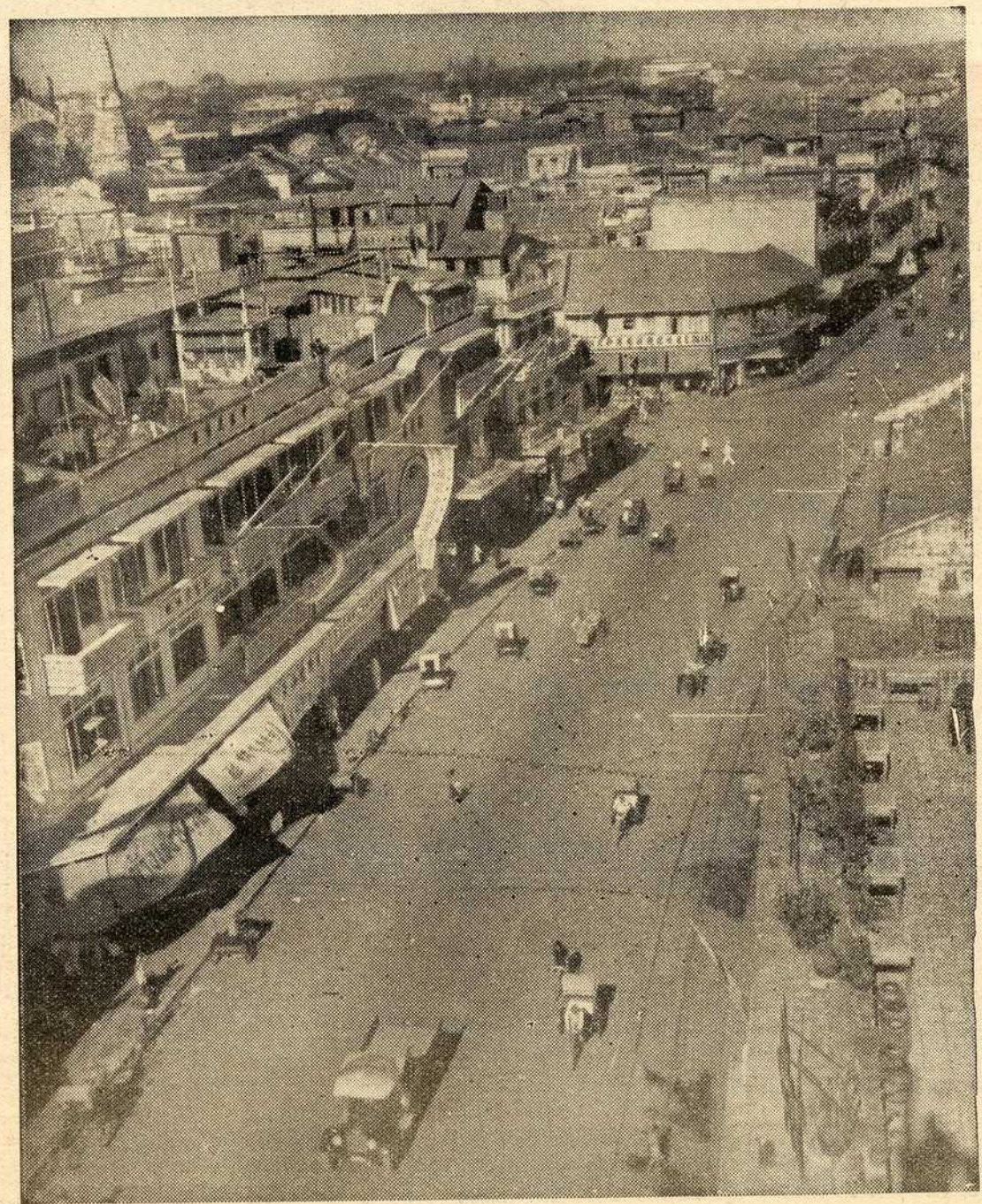
Лево — Све народне кујне и ашчилице држе у Бангкоку Кинези, који су иначе одлични куvari.

Десно — Поглед на главну улицу престонице Тајланда Бангкока. Лево на слици виде се двоспратне и троспратне кинеске трговачке куће.

Лево — Прави кули-носачи већином су провеници.

Колица на три точка монопол су Сијама. Кинези могу да вуку само колица на два точка. Интересантно је да се та колица израђују у Немачкој.

Кинески трговци врбују их у Масаме и као кулије увозе у Тајланд и остале делове Западне и Источне Индије. Такса за уселење износила је око 4.000 динара од главе и плаћали су је богати Кинези, коју су суму кули морали да одраде. Разуме се, да су због тога кули долазили у положај зависности које се целог живота ни су могли да ослободе.

Многи Кинези у Тајланду обогатили су се и они држе скоро сву трговину у земљи. Поред тога држе све млинове за пиринач, руднике калаја и стругаре у којима се обрађује теаково дрво.

На стремљења сијамских националиста да се ограничи кинеска имиграција, Кинези одговарају да су они ослободили Сијам од бурманске окупације. То је стварно било 1768 године. Тада је основан и Бангкок, данашња престоница Тајланда, која броји око милион становника од којих су 75% Кинези.

Кинези се и данас држе савета својих великих мудраца који су им саветовали да освајају земље мирним путем, путем имиграције, асимилације. Најбољи је пример за то данашњи Тајланд, који се раније звао Сијам. Само та политика наишла је данас први пут на отпор, и то не од стране белих људи са Запада, већ од стране једног народа из Азије — Јапанаца. Јапан је са Тајландом склопио уговор о пријатељству у заједничкој борби против страних завојевача Енглеза.

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Др. Милан Стојадиновић на острву Маурицијус

Кроз који дан навршиће се тачно годину дана од како је, 17 марта 1941 године, др. Милан Стојадиновић одведен са Илице, где је дуже времена провео у интернацији. Нико тада није могао slutити, а најмање он сам, да ће се пут, започет у ране часове тог мартовског јутра, завршити тек 14 априла искрцавањем на острву Маурицијус, изгубљеном јужно од Екватора, у Индијском Океану.

Последњу ноћ на нашој територији провео је у малом селу Липљани, крај Приштине. Тада је још веровао да се ради само о промени места принудног боравка, што би био већ четврти случај за непуно годину дана. Тек кад су стигли на бившу југословенско-грчку границу, саопштено му је да иду за Солун. Никаква објашњења и протести нису помогли. Наречење се морало извршити. Ради утехе, речено му је да ће сутрадан приспети и његова породица као и ствари са Илице.

У Солуну, у кући једног грчког адвоката, др. Милан Стојадиновић предат је од стране претставника наших власти Енглезима, међу којима се налазио и енглески војни аташе у Атини. Опет су настале жучне препирке и протести који су и овог пута остали без успеха. У вече, око 10 часова, без кофера и без породице, украин је др. Стојадиновић на један енглески брод, којим је пошао у даљу неизвесност своје судбине...

За то време породица др. Стојадиновића знала је, и то приватно, да је одведен са Илице у непознатом правцу. Тек неколико дана доцније саопштено је у Управи града да се бивши председник југословенске владе налази негде у Грчкој, без икаквих даљих обавештења. Уједно породици су предате све личне ствари др. Стојадиновића са Илице, уз изјаву „да му више вероватно неће требати“...

После неколико дана, преко Александрије, Каира и Суеца, стигао је др. Стојадиновић у Аден, велико енглеско пристаниште на излазу из Црвеног Мора. Ту му је дозвољено да се снабде стварима а нарочито летњим, пошто ће бити упућен у један тропски предео. За Маурицијус је сазнао, много доцније на броду, непосредно пред завршетак пута.

О драматичним догађајима у нашој земљи, о пучу генерала Симића и уласку Југославије у рат, сазнао је др. Стојадиновић преко радија. Те вести и брига за својима, још теже су деловали на њега него и сама неизвесност у којој се налазио и поступак према њему, који је без примера у историји.

Неколико месеци остао је др. Стојадиновић без вести о својој породици, као и она о њему. У позно лето стигла су прва писма, писана на броду, на путу за Маурицијус. У исто време и он је сазнао нешто о својима. Преко три месеца путују писма од Лутпортa до Београда, удаљеног 10 хиљада километара у ваздушној линији.

Живот др. Стојадиновића на Маурицијусу једноличан је. Клима је

заузео је очев престо и остао са мајком у Техерану. Недавно је међутим бивши шах напустио Маурицијус и отишао за Канаду.

Ових дана приспели су у Београд први снимци др. Стојадиновића, а које „Коло“ објављује благодарећи предусретљивости породице. Из ових слика види се да је др. Стојадиновић нешто ослабио, а према његовом писању изгубио је 18 килограма, што није никакво чудо. Међутим здравље и познати јаки нерви и даље га ојача-

Др. Милан Стојадиновић на острву Маурицијус

(Фото: Приватна својина)

тропска и Европљани је тешко подносе. Најнижа температура „зиме“, која тамо почиње у мају, износи плус 13° С. Једина разонода је шетња по врту гувернерове зграде, у коју је др. Стојадиновић смештен, под сталним надзором британских чиновника. Остатак времена проводи у читању, слушању радија и дописивању са породицом. Слободно кретање по острву није му дозвољено, као што је то био случај са бившим персијским шахом, који је тамо стигао октобра месеца прошле године, са великом пратњом и осморо деце. Девети син

не служи. Ниједног момента није клоуно духом нити престао да верује да ће се тешка неправда која му је намета једног дана исправити...

*

Острво Маурицијус, познато међу филателистима због чувеног „плавог Маурицијуса“, најкупље марке на свету, велико је од прилике као наш Београдски округ. У својој бурној историји мењао је неколико пута господаре а такође и своје име. Португалци су били први који су га пронашли у XVI веку, али га нису коло-

низирани. Први стаповници били су Холанђани, који су га назвали „Лабудово острво“. Нешто доцније, командант једне холандске ескадре, приликом искрцавања 1598 године, прозвао га је „Маурицијус“ у част Принца Мориса д' Насау, тадањег поглавара Холандије.

Када су Французи преотели острво од Холанђана, прекрстили су му име у „Ил д' Франс“ (Острво Француске). Они су највише допринели његовом развоју и уређењу и оставили најдубљи траг, који ни данас није ишчезао. У Француској књижевности постало је чувено ово острво по роману „Павле и Виргинија“ од Бернарден д' Сен-Пјер, чија се радња ту одиграва.

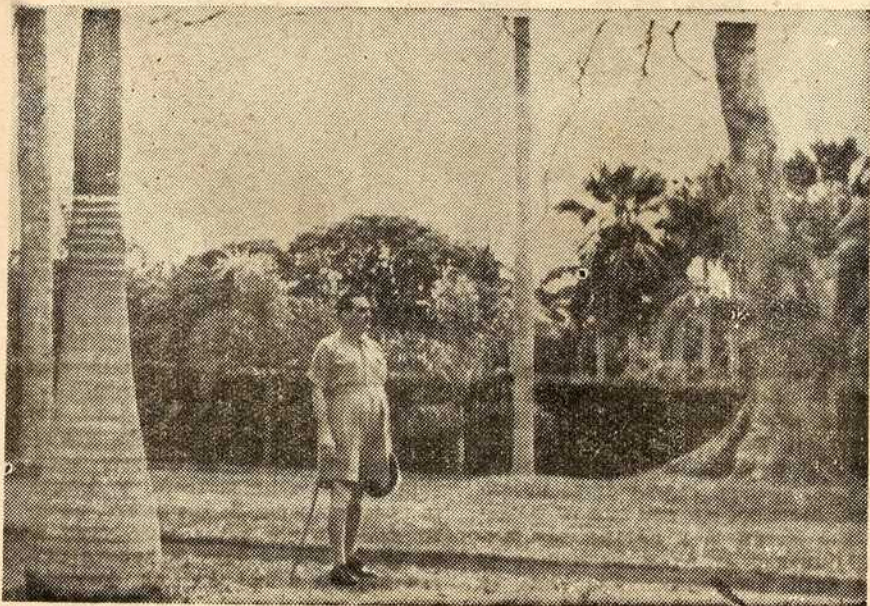
За време Наполеона, 2 децембра 1810, острво су заузели Енглези, после шестомесечне огорчене борбе и опсаде. Услови примирја били су врло часни за храбру француску посаду а окупација Маурицијуса од стране Енглеза требало је да буде само привремена. Наполеон, који је и сам у то веровао, могао је, доцније да размишља о тој „привремености“ на Светој Јелени, која лежи на истој висини као и Маурицијус, само са друге стране Африке.

Острво је маларично. После шест часова у вече ретко се ко затекне напољу, јер у то време ступају у акцију опасни, маларијом заражени комарци. Отуда је и број белаца доста мали, свега 12.000, од којих једва хиљаду Енглеза а остатак Француза.

На Маурицијусу успевају све врсте тропског воћа, а нарочито чај. Главни извор прихода за становништво, које броји око 400.000 душа, јесу огромне плантаже шећерне трске. На Маурицијусу се производи годишње око 30.000 вагона шећера, што ће рећи три пута више од бивше Југославије. Од староседелца је мало преостало, а данашњи становници воде порекло у главном из Индије а има и нешто Кинеза, који се баве трговином. Ма да је званичан језик енглески, ипак је француски далеко више у примени. Острвом управља британски гувернер, коме је придодато једно саветодавно тело, нека врста локалног парламента, чији су чланови махом именовани.

Фауна је такође врло обилата. Куриозитет своје врсте претстављају цинковске корњаче, тешке преко 100 кгр., високе читав метар а широке до 1.20 метара. Њихова старост често достиже 150 година и тиме се убрајају у најстарије „становнике“ острва, којима вероватно ни маларични комарци не могу да нашkode.

Главно место је пристаниште Пор Луи, које има око 50.000 становника, а на удаљености од 15 км подиже се мала висораван, Ј' Редјуи, као наш Кошутњак. Ту је гувернерова палата, у којој проводи монотону своје дане, далеко од своје земље и породице, енглески заточеник, др. Милан Стојадиновић...

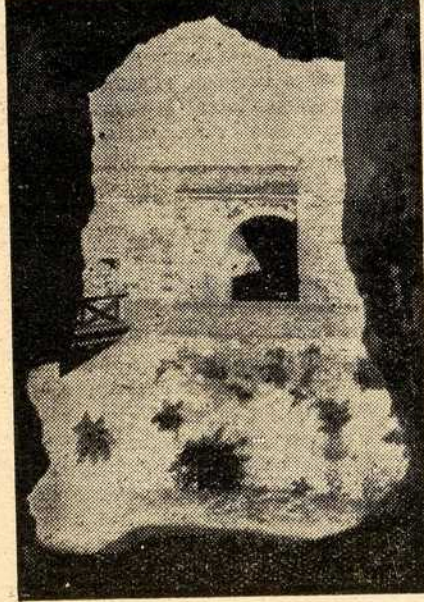

„Ја сам те тврђаво, саградио, а ти ми одузимаш живот!...“

Мало је Београђана који не знају за „римски“ бунар, за који постоји веровање да је ископан још у давним римским временима у горњем делу старе београдске тврђаве. Овај бунар дубок је 108 стопа и има 212 степеница. Пре кратког времена стручњаци су силазили у дубоки кратер и тамо вршили проучавања. Утврђено је да је бунар озидан аустријском циглом и да је у ствари завршен 1731 године. Бунар је имао да снабдева војску водом у случају дуге опсаде. Предање и веровање да бунар датира из римских времена постало је свакако на основу упоређења са неким сличним грађевинама из тог доба.

Легенда каже да се у дну бунара, на месту где се сада налази вода, појављује с времена на време, један отвор кроз који се улази у један километарски дугачак, тамањ ходник. Овај ходник треба да везује испод Дунава београдску тврђаву за тврђаву у Земуну. Али ако тај ходник и постоји задало су у њему порушени сводови и пуњ је воде. Најчувенији турски путник и путописац Евлија Челебија, син шефа Султанових алатара, оставио је за собом значајан рукопис о историји Београдске тврђаве после доласка Евгенија Савојског. Челебија каже:

„Београдска тврђава је прави драги камен, пуњ дивота. Она је утврђена. Белеми су двоструки. На угловима ових градских бедема има укупно 116 кула са 5060 зубаца... Са најнижег утврђења не би могао добацити до унутрашњег града стрелу ни најјачи стрелац кад би свом снагом запео. У Горњем Граду има четири реда ниских и јаких бедема који су украшени са четири масивне гвоздене капије а усклићене тврђим кулама. На капији Горњег Града диже се у небо једна велика кула на којој се налази сат

(Снимци А. Симић)

чији се звук звона чује на даљини од једног конака. То је „Сахат кула“.

На западном делу Горњег Града једним путељком везано са Римским бунаром налази се пет уметнички израђених и оловом покривених кула високих 40 метара. Лево од Римског бунара дубоко усечено у камену налази се чудо по страхови, тамница у којој је могло стати 3000 људи. И тамница личи на дубоки бунар. На његово страшно дно несрећни сужњи спуштани су на конопцу.

Већина ових објеката, који су после модернизовани, извођени су на основу фортификационог плана инжењера де Бофе и Мореза које је довео 1720 године Принц Александар од Виртемберга заповедник Београда.

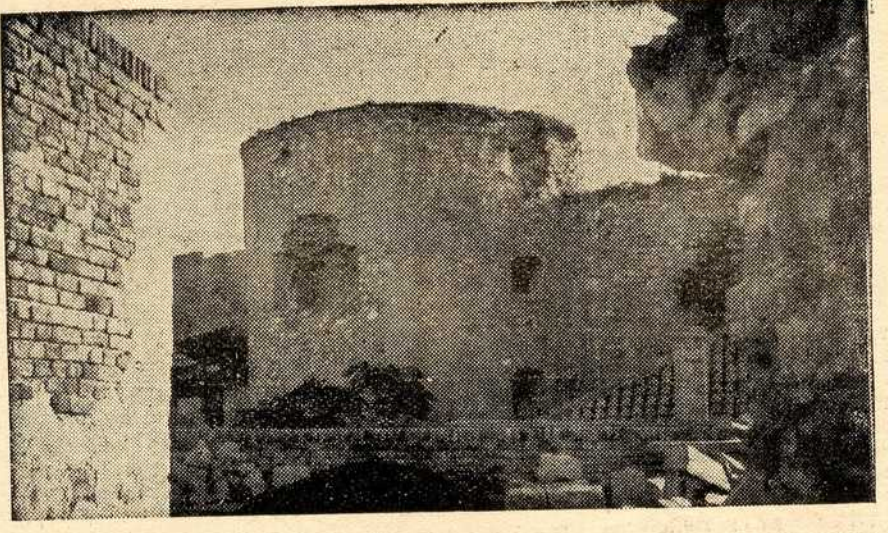
Касније из парског двора био је дат налог генералу Вутгенау да прегледа све тврђаве, њихово уређење и отпорност против непријатељских навала. Тврди се да је он за време свог сађења у Београдској тврђави скретао у лице барону Доксату: да су узалуд потрошени толики милиони. Запретно је да ће дару испричати

све. Тада је изненада дошла смрт генерала Вутгенау и шапутало се да је убијен у сенци Римског бунара...

Мада окривљен, барон Доксат напредује у војничкој каријери, као стручњак за утврђивање градова. Године 1737 завршио је фортификацију Ниша. Кад је изгледало да ће му се заслуге признати дошла је његова трагедија.

После именован за заповедника Ниша опколили су га у Нишу Турци где је морао да се преда. Отуда је са свјим официрима упућен у Београд и закључан у стару Београдску тврђаву коју је сам изградио. На мрачном дну затвора крај „Римског бунара“ Доксат је размишљао о својој судбини.

Пред постројеним гренадирима слоњена му је сабља као издајници и изречена смртна пресуда. Био је 20 март, 7 часова изјутра. На месту погубљења чекало га је 700 људи и 200 ки-

рибра упараћених. Собар му је веокао очи. Целат му је задао први ударац секиром али је промашио. Други ударац засекао је у раме, као и трећи задајући само тешке и мучне ране. Глава је отсечена тек четвртим ударцем секире. У прво време тело

је било сахрањено на домаку самог Римског бунара. Многима су још дуго звониле у ушима речи које је Доксат очајнички изговорио пред својим погубљем:

— О, тврђаво, ја сам те саградио, а ти ми сад одузимаш живот!...“

БРУНО ПЕРЕС: САНДУК С БЛАГОМ

Брод „Санта Мариа“ пловио је, као оно некада његов имењак који је понео Христофа Колумба преко широке пучине, дуж Португалске обале. Био је кратак пуњ мешовитим теретом и на себи је имао неколико путника.

Већ други дан како опрезно плове смањеном брзином а густа, непрозирна копрена магла која их је стегла у свој љигави загрљај, никако да се разбистри. Са обале су е времена на време допирали сигнали разних светлоница који су опомињали да тамо негде прете невидљиве хридине и подморске стене.

Налазили су се према светлонику на Кап де Року. У томе су се сложили сви, и капетан, и први официр и морнари страже. Јасно су се чула два кратка звука у размаку од једне минуте. Истина да су били пригушени маглом, али ипак су се чули. Али брод је одмицао и звуци су се убрзо сасвим изгубили. Око пола сата доцније сви су опет чули један други сигнал.

— Санта Хоа да Лампас, — рекао је први официр. — Чујете ли га? Три дугачка звука.

— Још двадесет и пет минута под овом брзином и мораћемо да заокрепемо, — рекао је капетан.

Мрак се спуштао и море се узбуркало. Први официр је постао нервозан и рекао да треба да мирују на месту док се магла не разведрива, али капетан се уопште није обазирао на његове речи. Он је напрезао уши да чује сигнал светлоница. Ухватио га, али изгледало му да долази из погрешног правца. Тако је то у магли. Човек изгуби осећај оријентације. И капетан је замишљено почео да шета по командном мосту. Чудна игра магле са сигналом није га много узнемиравала. После извесног времена викнуо је:

— Правац полудесно.

И тако је то ишло док одједном неко није заурлао:

— Окрене лево! Окрене лево! Идемо право на хридине!

Први официр је улетео у крмареву кућницу.

— Јесам ли вам рекао? Налетећемо на Санта Хоу.

Био је у праву. Иако је брод ишао полако ипак су га таласи бацали толиком силином на хридине, да су људи попадали по палуби као муве. Тек што су се мало прибрали и подигли а први машиниста дојурди на палубу.

— Отворила се као кутија сардина; једва ако издржи неколико минута.

Међутим преварио се у том свом црном пророчанству. Брод се одржао много дуже на површини јер је био насео на хридине. Морнари су ипак врло брзо спустили чамце за спаса-

вање и свим силама запели да што даље одмакну од брода који се као рањена звер само покатакда заљубао да још јаче седне на оптро камење. Када су оба чамца прилично одмакла палуба се већ сасвим налазила под морем.

Људи у чамцима су се пребројали. Били су сви на окупу. А затим је дошло оно најтеже. Требало је веслати, запети да се срећно стигне на обалу, на чврсто тло.

Фењери на прамцима чамца дијавали су се на таласима и нестајали у дубоким долинама. Ипак после једног сата жестоког веслања стигли су на обалу.

Сви су одахнули. Лакнуло им, и тада су почели да ваде и сређују равне ствари и ситнице које су у журби зграбили и понели са собом, у чамце. Већина су имали толико времена да понесу своје сандуке и кофере. Сада су их износили на обалу. Одједном један од морнара као да се леднуо и пожурио у чампа. Мало доцније усплахрено се вратио.

— А где је твој сандук, вођо?

Сви су умукнули као скамењени. Вођа момчади почео је да мупа и најзад изваљно: да га је заборавио у журби.

лазио скоро у истом положају како су га оставили. Капетан је целим путем беснео док је вођа момчади покуњено држао фењер на прамцу. Није мала ствар. Заборавио је сандук с благом...

Онда је дошао онај најтежи део посла. Морнари су наизменично ронили у просторије за момчад на прамцу јер се сандук налазио под постељом вође момчади. Једина светлост долазила је од фењера који је вођа момчади држао на улазу у ходник просторије за момчад.

Тек када је девети човек заронио под хладну воду, успели су. Извукли су драгоцени сандук. Затим је поново дошло мучење — пут натраг. Али уморни нишећи као да то нису ни осећали. Сандук — сандук је лежао ту, у чамцу, пред њиховим очима.

Сви су били до коже мокри пре него што су стигли на обалу јер се чампа преврнула и избацио их на поље на жал. Али сандук је био спасен. Капетан се прилепио за њега и није га пуштао из шака.

Отишли су до објекта сеопета, а оданде, неколико дана доцније када су се опоравили пошлци су до железничке станице и возом кући. Сандук су целим путем чували тако да су

— Заборавио га! рикнуо је капетан. — Заборавио наше једино богатство, сву нашу наду!... Момци, натраг на брод!

Узбуђени, људи сви поскакаше у један од чамца. Таласи су се пропљивали, полевали их, али они су веслали као да им је у питању сам живот! Одмакли су од обале а море се још више узбуркало. Али када су угледали брод лакнуло им јер се на-

рибари посумњали да се у њему крије неко заиста неизмерно благо.

Стигли су кући. Истога дана, поподне, узели су сандук вође момчади, не отварајући га уопште после оног судбоносног догађаја, и бацали га просто у море. А, ево зашто, њихово благо је тог истог дана престало да вреди, јер — било је вучење класне лутрије а ниједна од њихових срећана није извукла чак ни улот!

ГОСПИ СОФРОНТИЈЕВ

ИТЕЛЕФОН

Да ли додир са земљом, или испреплетане жице, тек ове зиме г. Софронтију пресео — телефон!... Бар да је престао да ради, па још које како, а овако, лепо га упропастио...

Секирао се тако г. Софронтије, док му није додијало па својеручним указом прогласио телефон као апарат за увељевање, место за секирацију. Договорно се са госпа Пелом да не реагирају свађом, већ — шалом...

И тако било... Звони им телефон. Пришао г. Софронтије, подигао слушалицу, кад с другог краја жице запитало један женски глас:

— Хало, је ли то бакалин?
— Јесте! — слагао г. Софронтије, решен да се више не ждере.
— Јесте ли добили шећер?
— Јесмо!
— А, по колико ћете давати?
— По две киле и фртал од персоне!
— Ију, је л' истина?
— Истина!
— Фицо! А, кад могу да дођем?
— Можете одмах...
Шта је било тамо код бакалина о томе да и не говоримо...

Мало после опет зазвонио телефон:
— Хало, слушај, Рако. Нашао сам бутер!
— Е!
— Али по триста двадесет кило!
— Ух, мајковићу, па то је мало много!

— Колико да ти узем?
— Па једно пет-шест кила!
— Добро, само нећу имати толико при себи нара...
— Не мари, узайми негде па ћу ти ја дати...

Таман се одморила слушалица пет минута кад опет зазвони:
— Хало, Мицко... Шта радиш, мачкице моја?
На телефону, с ове стране, била госпа Пела. У тренутку није се снашла па питала:

— Која мачкица?
— Хајд, море, Мицко, шта се млатиш. Ти си то. Познајем ти глас...
— Ја сам! — снашла се госпа Пела.

— Зашто ми не пошаљеш оно?
— Ју! — згранула се госпа Пела, и опет погрешила! — Које оно?
— Па твој прамичак косе... Знам што си ми прекјуче обежала...
— А-а-а! Добро, послаћу ти...
Телефон, као заинат опет звони.
— Хало!
— Хало!
— Је ли то комесаријат за цене?
— Јесте!

— Молим вас мени је малочас наплатио бакалин за паклицу ВИМ-прапика дванаест динара! Сме ли то да буде?

— Не сме!
— Па шта да радим?
— Немојте да платите!
— Добро, а мени треба ВИМ?!
— Па кад вам треба ви платите...
— Како?
— Тако лепо!
— Па, добро а шта ви онда радите?
— Ништа, хвала Богу... Добро смо!
Звони телефон само што се не распадне од звоњења:
— Хало, Централа за огрев!

Г. Софронтије узео слушалицу, и шететски му се смешка брк:
— Овде Централа за огрев!
— Јесте ли добили дрва?
— Јесмо!
— Та није могуће?!?
— Могуће, брате... Зашто не би...?
— Па, лепо, могу ли и ја да добијем...
— Немам ни парчета.
— Можете!
— А шта треба да поднесем?
— Поднесите још једно две зиме овако...

И пегачио се тако госп Софронтије с телефонским погрешним везама, а у томе му помагала и госпа Пела, која се спочетка жива појела, па се после привикла на ово увеселовање.

Допало јој се то терање шеге, и чисто јој криво било кадгод је неке стварно позвао, баш њу лично.

И ко зна колико би дана, а нарочито вечери проводили они тако у завитлавању света, да се није догодило нешто непредвиђено... А, то непредвиђено, не би се боље наместило и да је било предвиђено.

Зазвонио телефон. Г. Софронтије био у канцеларији те госпа Пела узела слушалицу. И таман да се јави, кад чу лепо глас свог мужа:

— Хало, Марице... Слушај, пице моје... Где си ти?

Госпа Пела се забезекнула. Прво и прво, никад јој г. Софронтије није ре-

као да је пице. И таман да му рекне да се не млати, кад у слушалици зацвркута пилетов глас:

— Јао, Софрика, срце моје! Ти си то... Извини, срце, имала сам толико посла...

Госпа Пела сиђе електрика до пета, и врати се у подгрлац, кад опет чу глас свог Софронтија!

— Па, добро, Марице, срам те било. Тако ти мислиш на мене... Да знаш да ћу за казну да те угризем...

— Шта?
Госпа Пела не могаде него цијну (као трећи говорник).

— Јао, матора варалице... Шта да јој угризем... Њу гризец, а мене?... Што мене не гризец, да Бог да ти се уши саме одгризле и језик... Чекај док ми дођеш кући...

— Ало... Хало... Ко је... Ко се то меша... Кврррр-квр-р!

— Ја се мешам, и умесићу те чекај док само дођеш...

— Квр-р-р-р...
— Хало!
— Хало!
— Ала те појела, да Бог да...

— Ало, море... Ало, Марице!

— Јао, Софрика, ово се, изгледа, твоја жена умешала...

Умете ли да сачувате присебност?

Неки млади теолог молио је Фридриха Великог за једну парохију. Краљ му одговори: „Сутра, у недељу, одржаћете пробну проповед у цркви. Текст за њу напишите на проповедаоници у затвореном омогу.“

Млади свештеник, сутрадан, пун очекивања дође у цркву, попе се на проповедаоницу и доиста нађе тамо обећани омот. Али се буквално запањи када у њему нађе само празан лист хартије. Међутим он није пустио да га изненађење захвати. Сасвим присебно почео је своју проповед речима: „Овде нема ништа, тамо нема ништа! Из ничега је и Бог створио свет!...“

И узе да говори о створењу света. Та присебност се краљу толико допала да му је дао тражену парохију. „Врло често дође сваки човек у положај, у којем му је једина жеља да остане присебан. Али је врло много оних који у одлучујућем тренутку губе главу; свака неочекивана реч у стању је да их потпуно абуну. Може ли се „присуство духа“ вежбањем стећи? Може ли се бар покушати да се нађу разлози због којих се губи „присуство духа“, док други у истој прилици потпуно владају собом...“

Да узмемо један свакодневни пример. Марија се враћа кући после вишечасовног отсуства. На свој ужас затиче кујну у којој све плива у води. Славина на чесми је прсла и вода још увек шиба пуном снагом. Марија не зна шта да предузме. Почиње избежумљено да виче али нико се не одзива, нити се појављује случајни спасилац. Сасвим другачије реагира на исту ствар њена пријатељица Катина. Ни она нема никог у близини ко би могао притећи у помоћ. Она застаје за тренутак нема од запрепаштења, али не виче у помоћ. Тренутак-два стоји непомично. И за тих неколико тренутака прибира она хладнокрвност и на ум јој пада једино правилно решење: треба затворити главни водоводни точак.

Две су ствари, дакле, потребне, да би човек могао да остане присебан. Схватити ситуацију на први поглед и одмах прећи на дело. А за то је потребно владати собом, тако да се — као што смо на горњем примеру видели — одмах нађе једно целисходно решење. Тиме сте у тренутку омогућили мозгу да запази право стање ствари. Јер само онај који је у стању и у тренутку опасности, изненађења или томе слично да себе присили на тренутак мира, способан је да брзо

— А-а-а?! Шта! Каква жена, језик прегризила...

Неколико дана доцније стигао је г. Софронтију рачун из централе — да плати телефон за последње тромесечје. Истога дана телефонирали му из централе:

— Господине, треба да платите још данас рачун. Последњи је дан, иначе ћемо да вам ископчамо телефон...

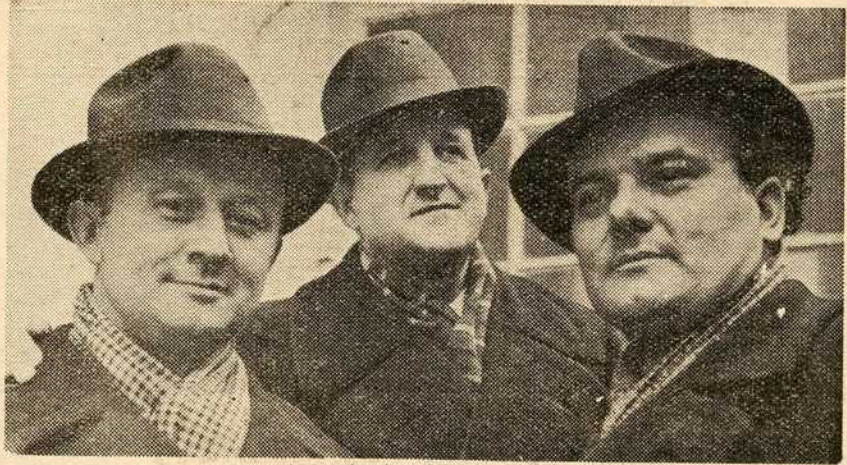
— Ништа не плаћам, јер да сте ми ископчали телефон не бих ја данас носио копча на глави, од оне моје, због вашег телефона... Као бајаги сме-тао неки додир са земљом...

Госпа Пела чула тај разговор и допачила:

— Тути ту... Какав додир са земљом... Додир с Марицом!

Г. Софронтије телефон опет ради. Нема додира са земљом. Г. Софронтије нема више додира с Марицом, после онога кад га је госпа Пела додирнула... оклагијом...
М. ДИМ.

Певачки концерт на Коларчевој задужбини

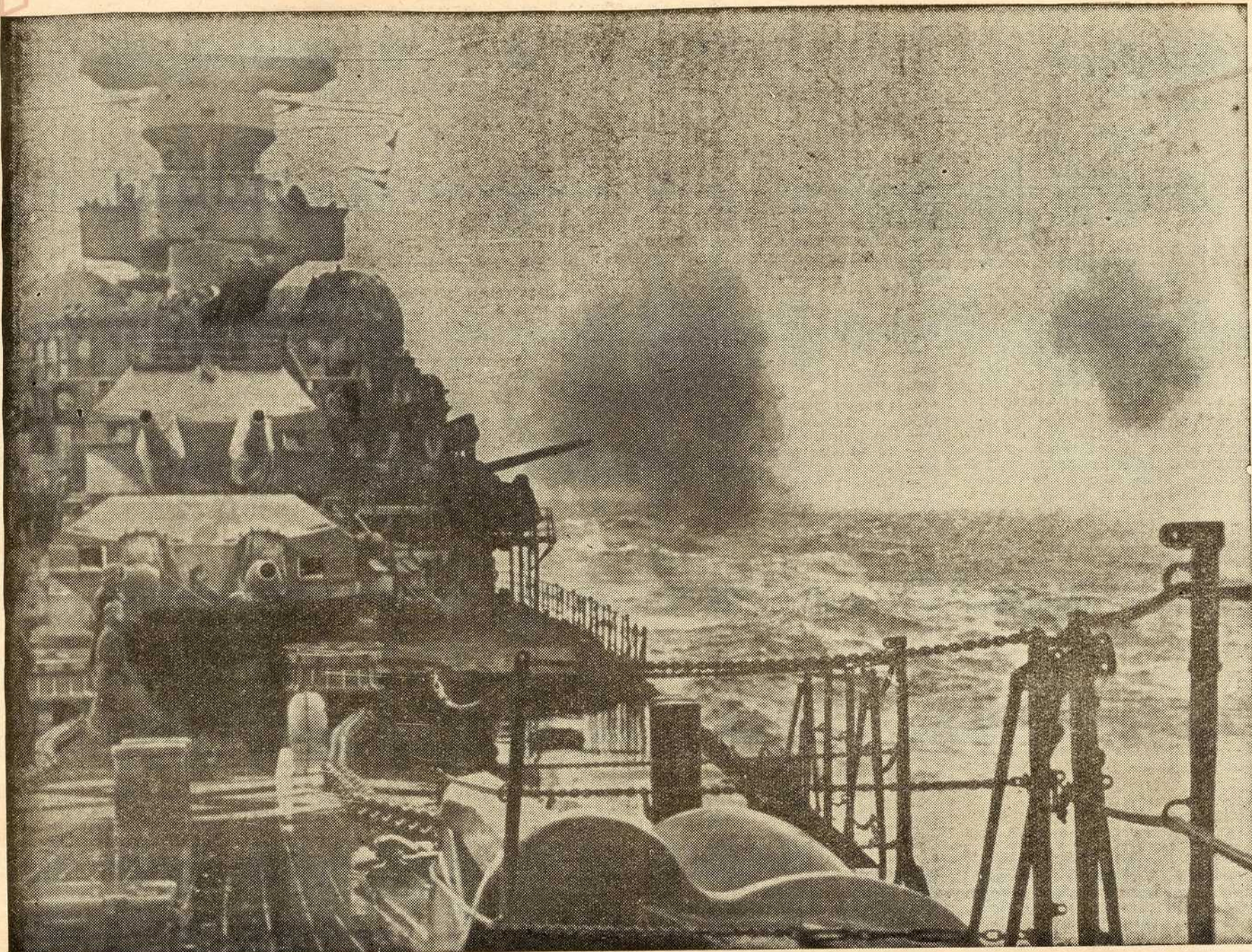

С лева на десно: Станоје Јанковић, Владета Поповић и Жарко Цвејић (Снимак: С. Грдијан)

Идуће недеље, у четвртак 12 о. м. приређују на Коларчевој задужбини свој заједнички концерт Владета Поповић, лирски тенор, Станоје Јанковић, баритон и Жарко Цвејић, бас. Концерт почиње у пет часова поподне и испуњен је нашим, француским, италијанским, немачким и другим класичним мелодијама и песмама, као и дуетима и терпетима.

Ова приредба није интересантна само по својој програму, већ још много више по томе што је дају три млада певача за које се слободно може рећи да с чашћу носе данас сав репертоар. Они су отприлике заједно и почели своју каријеру, па и данас још иду заједно напред. Три добра друга које у том другарству не омета ни она чисто колегијална суревњивост, у то можемо бити сигурни, јер су три разна фаха.

Идуће недеље, у четвртак 12 о. м. приређују на Коларчевој задужбини свој заједнички концерт Владета Поповић, лирски тенор, Станоје Јанковић, баритон и Жарко Цвејић, бас. Концерт почиње у пет часова поподне и испуњен је нашим, француским, италијанским, немачким и другим класичним мелодијама и песмама, као и дуетима и терпетима. Ова приредба није интересантна само по својој програму, већ још много више по томе што је дају три млада певача за које се слободно може рећи да с чашћу носе данас сав репертоар. Они су отприлике заједно и почели своју каријеру, па и данас још иду заједно напред. Три добра друга које у том другарству не омета ни она чисто колегијална суревњивост, у то можемо бити сигурни, јер су три разна фаха.

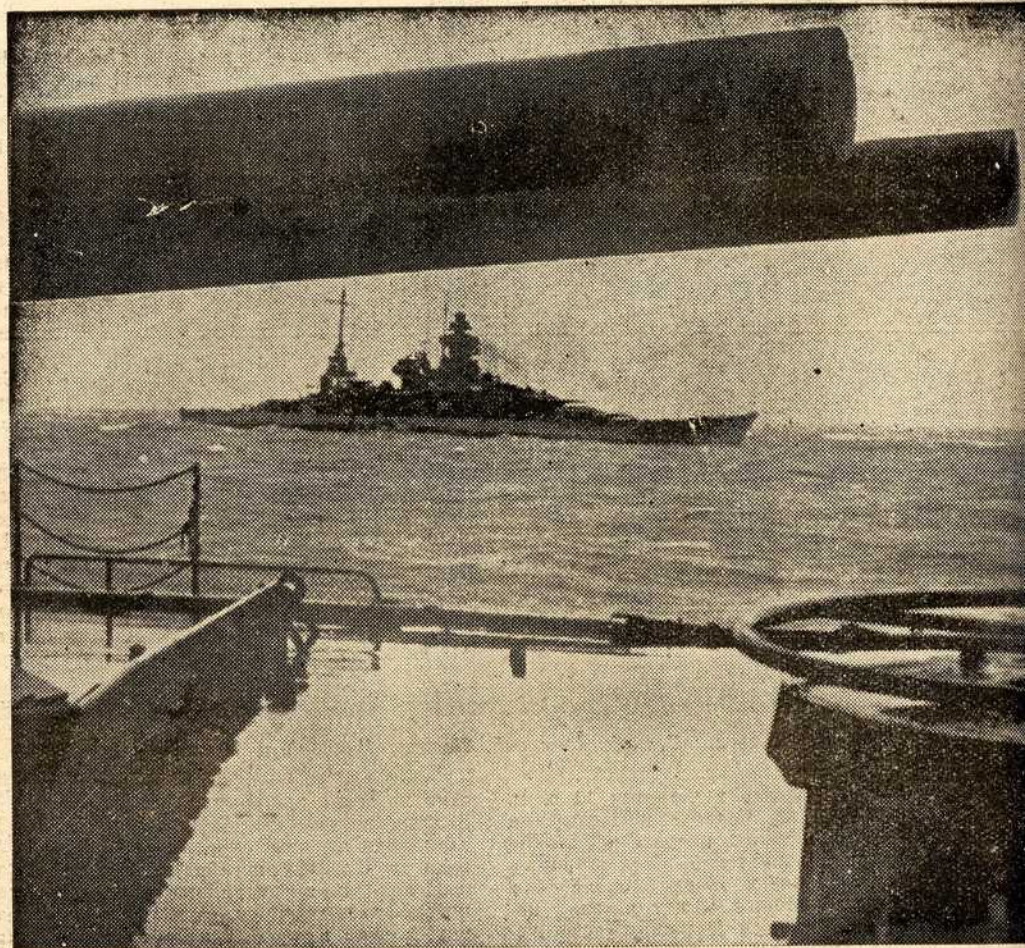

Појасили су се британски авиони. Тешка противавионска оруђа са „Принца Еугена“ присилила су их на узмак пре напада. Како је саопштила немачка Врховна команда, том приликом су оборена 62 британска авиона.

Fotos: Belgrader Bildagent

Пре подне 12 фебруара: јединице немачке ратне морнарице пролазе „у бразди“ Каналом на очиглед Енглескима у Доверу.

Војни брод „Шарнхорст“ маневрише за време пута кроз Канал. Снимак је направљен са крстарице „Принц Еуген“.

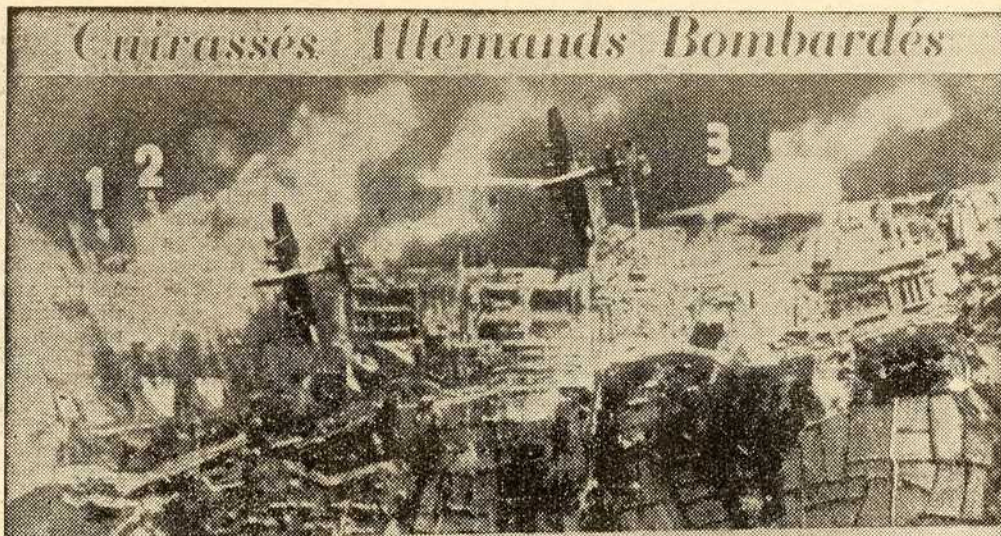

WWW.UNILIB.RS

12. фебруар 1942

Из Немачке ратне морнарице кроз канал

Многобројним извештајима Енглези су јављали да су немачки бојни бродови „Шарнхорст“ и „Гнајзенау“ као и тешка крстарица „Принц Еуген“ попуштени у окупираној Француској бајцали су летке на француском језику са сликом које треба да се види како су више-моторни енглески бомбардери типа Халифакс ове бродове. Сензационални пролаз читаве ескадре немачке ратне морнарице дана 12 фебруара са поменутим бродовима на челу, најбоље је деловала британске пропаганде. Наша серија слика приказује триумфални пут немачке ратне морнарице кроз Канал.

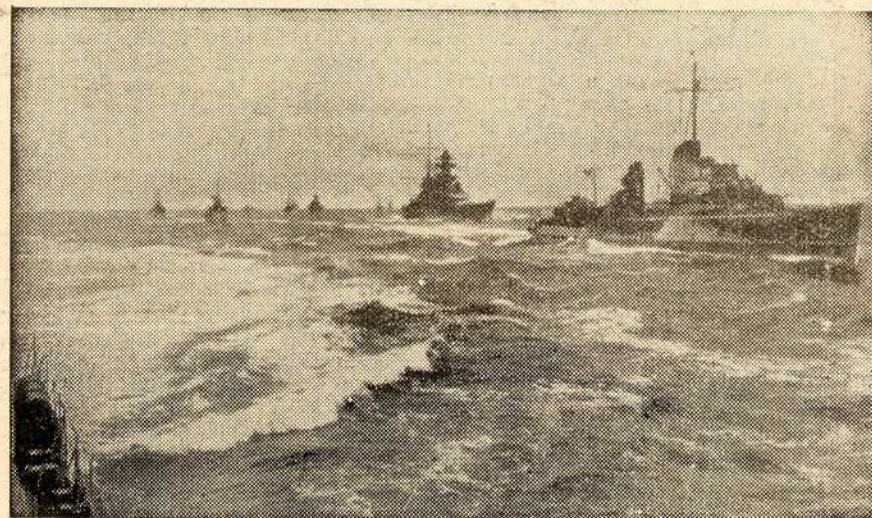
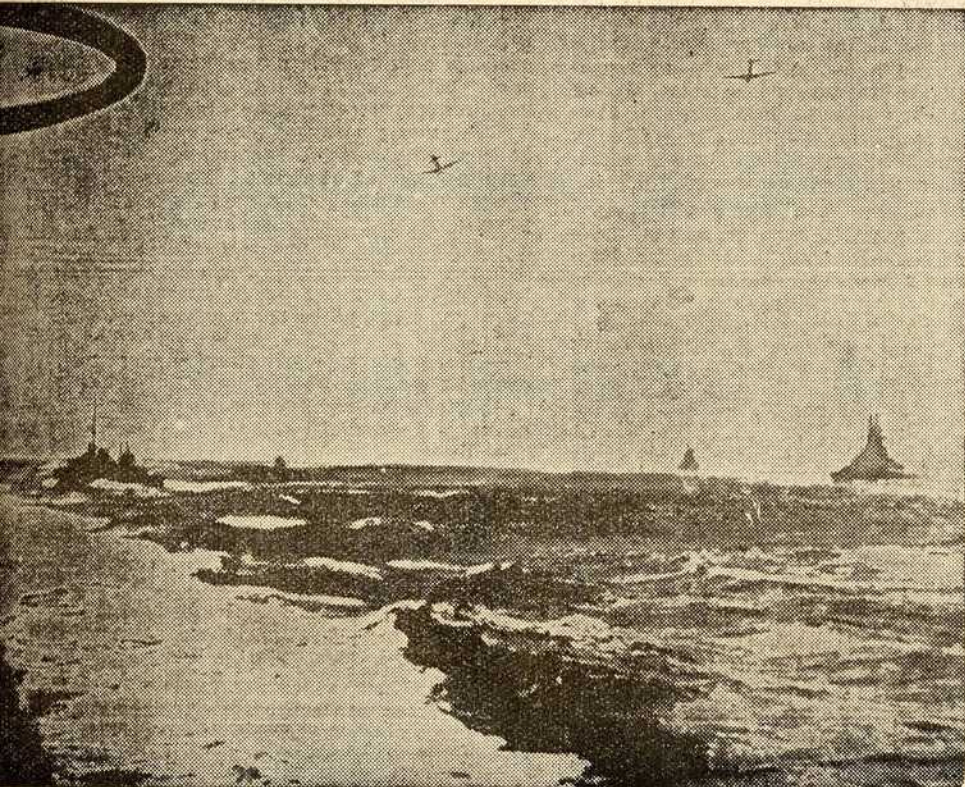

Cuirassés Allemands Bombardés

Des bombardiers quadrimoteurs "Halifax" de la R.A.F. attaquent les cuirassés dans le port de Brest

- ① Le Scharnhorst
- ② Le Gneisenau
- ③ Le croiseur Prinz Eugen

Летци које су Енглези бацали, а у којима на француском језику терде да су потопили немачке бојне бродове „Шарнхорст“, „Гнајзенау“ и тешку крстарицу „Принц Еуген“.

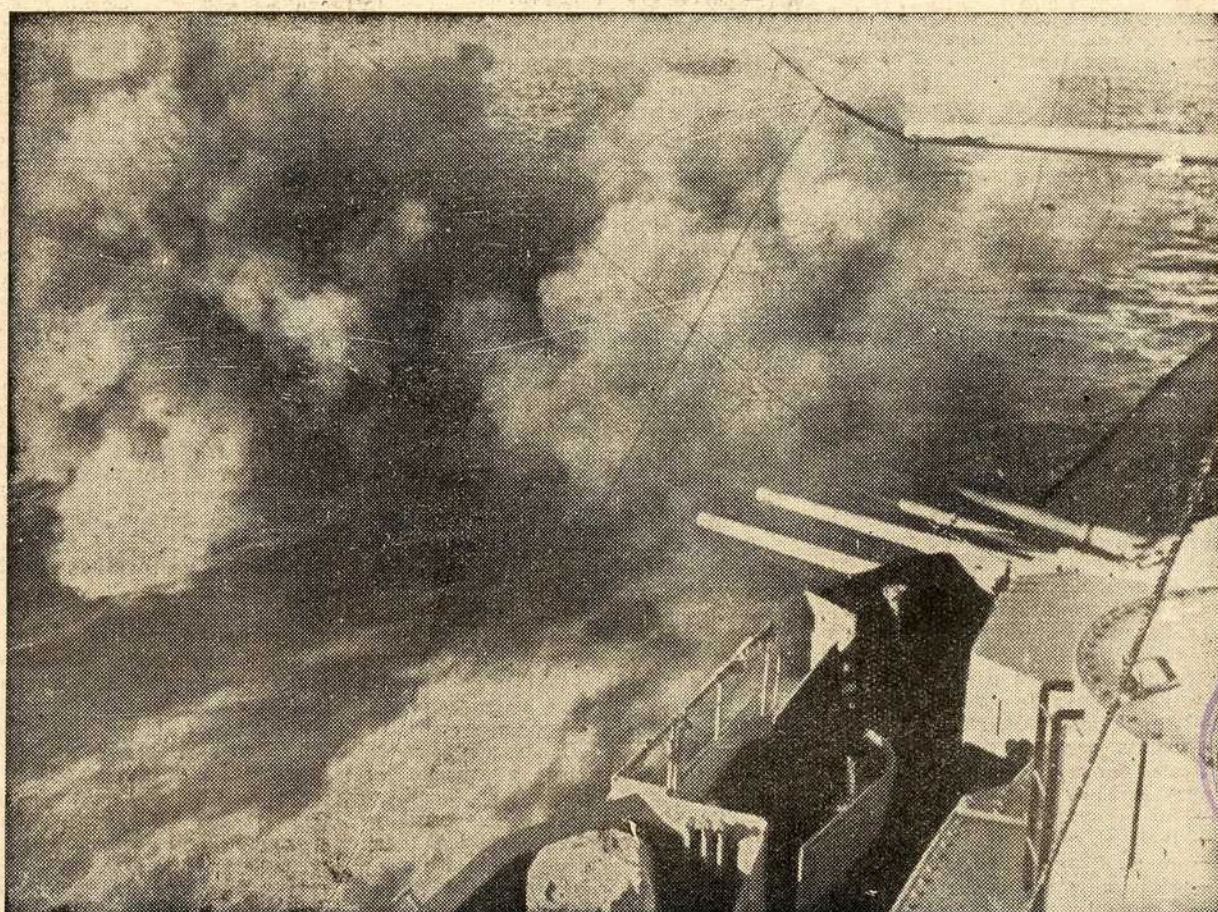

Горе: — Немачки ловци обезбедивали су јединице немачке ратне морнарице од напада из ваздуха за време проласка кроз Канал.

Разарачи и торпедни чамци пратили су бојне бродове у великом броју.

Командант тешке крстарице „Принц Еуген“ посматра енглеску обалу.

Паљба са тешке крстарице „Принца Еугена“ на енглеске јединице које су покушале да омету победоносни пролаз немачке флоте кроз Канал. Том приликом је потопљен један енглески разарач, а тешко оштећен и запаљен други.

Улица Блондел др. 7

РОМАН ОД Л. ЛАПЕРА

(5)

Пре но што је могла да исплати шофера већ је Мурфи био крај не и оздравио је галантно:
— Добро вече, госпођо!
Она се јако уплашила. Он јој допапну:

— Ви сте несмотрени! и заповеднички додаде: Ушите у кола! Брзо!
Исто као у свом стану и сад га је послушала и преко своје воље. Мурфи дозвољава портира.
— Ти познајеш Биржеа?
— Човека с маском?
— Јест. Ако би те запитао за мене и за „малу“ реци му да ћемо се брзо вратити.
Даде портиру напојницу па се окрете шоферу:
— Возите до „трга Звезде“ и натраг. Само што брже!
— Разумем! одговори шофер и спусти завесину иза свога седишта.
— Шта треба да значи ова комедија? набусито упита Алиса, кад су кола кренула.
— Дражесни сте! смејао се Мурфи. Како сте дошли до тако елегантне тоалете? А да ли је и тај дијамантски брош прави дијамант?
Али како је непрестано била љута он додаде:
— Шалу на страну! Траже вас два господина тамо горе.
— Мене?
Пребледела је. Два господина! Зна се шта то значи кад кога траже у тој средини.
— Умирите се. Не верујем да су полицајци.
— Што ме мучите? Где је Бирже?
— Он ме је замолио да вас укљоним кад наиђете, да не би ушли док су тамо она два господина.
Алиса га аграри за руку:
— Ал' сте насели! То је Бирже хтео да се увери да ли ме познајете.
— Изгледам ли ја тако глуп? То не бих рекао.
— Она не разумем ништа од свега овога.
— Збиља?
Шофер је морао јако да кочи на једном завијутку и Алиса се готово претури на Мурфија али он јој поможе да се исправи.
— Ваш мирис не одговара тоалети али брош је истинит.
Ту јој даше брош који јој је непримећено скинуо.
Она законча брош и ћутећи завали се у угао Најзал проговори:
— Ви нисте разознали?
— Јесам кад ме што интересује. Али ако ви желите да ми нешто поверите шта ја знам шта, онда...
— Знате ли ко је Пол Бирже?
— Бога ми не знам.
— А дали сте му новац?
— Могу и вама дати.
— Хвала. Он га и тако дели са мном.
Ауто опет отскочи, али не тако јако. Алиса се смејала.

— Знам ја зашто се смејете! рече јој али пошто се и даље смејала као да му не верује, он кучну у шоферов прозор Кола се уставеше уз тротоар. А кад му шофер укљони завесу и отвори прозор Мурфи му рече:
— И ја сам, пријатељу, од твог заната! Зато вози без тих окочница!
Шофер погледа у Алису. Она се смејала.
— Добро, добро! одговори Мурфи и продужи вожњу.
— Не разумем што се смејете? запита Мурфи Алису. Уместо одговора она му пружи његов новчаник. Он га без речи стрпа у џеп. Били су близу трга и ускоро шофер је обилазио око славолука и узимао правац за повратак.
Тада Мурфи прекиде ћутање питањем:
— Шта је код вас истинито: манијерка, елегантна дама или отмена варалица?
— Све! — одговори она брзо као увек — иако сте још понешто заборавили.
Тражила је његов поглед па настави:
— Шта је код вас лажно: сиромаш студент неосетљив младић или отмена варалица?
— Ја не могу да одговорим тако брзо као ви. Свакако су потребне године искуства па било да пита љубавник или полицајца. Кажем: одговорено тачно... дакле лажно.
— Ви то много замршувате. Што не кажете просто да добро лажем.
— Завидим вам на томе.
— Дакле ипак сте отмена варалица.
— С таквом супарницом као што сте ви.
— Не уздам се у вас! пресече га она и завали се на наслон седишта. Он је гледао кроз прозорчић иза себе.
— Не правите глупости! рече му заповеднички и повуче га... Мурфи јој одговори:
— То је збиља смешно, таман сам почео да се озбиљно интересујем за вас...
— Зашто сте дошли да станујете у Блонделову улицу и баш у број седам?
Мурфи се мало абзуби и то је она приметила Најзал промуца:
— Сасвим случајно!
— Озбиљно? насмеја се она и додаде: лажете врло рђаво.
— Могу вам доказати!
Она се уозбиља:
— Опет некакав алиби? Желите све да докажете као да сте из полиције.
— Првог вечера рекао сам у лице вашем пријатељу Полу Биржеу да је убио малу модискињу. А кад би био у служби полиције...
Није се тргла него је као обично одмах одговорила:
— Прво Пол Бирже није мој пријатељ а друго он је много изнад вас.
— По чему? То ме интересује.
— Једва једном да вас нешто интересује али, нажалост, не интересује мене.
— Ви се збиља ничега не плашите. Она се опет насмеја.
— Зашто се смејете?
— Јер сте ви трећи у двадесет и четири сата који ми је то казао. Ви сад раније Бирже а мало пре њега Коле.
— Ко је тај Коле?
Ту је она мало заћутала да га погледа у очи и изгледало је као да је хтела рећи: шта се претвараш?
— Дакле? наваљивао је он али као сасвим узгредно.
— Чиновник кривичне, тајне полиције. Чини ми се да сам га малочас смотрила кад сам се нагло повукла.
Он је хтео даље да испитује али већ су стигли до „Папова с три ноге“.
Портир је пришао и отворио им врата.
— Пут је слободан... саопштио је „малој Алиси“ помажући јој да изиђе Мурфи је исплаћивао шофера.
— Морам да запамтим лице господиново... рече шофер.
— Ко зна зашто је то добро! насмеја се Мурфи и пође за Алисом али она је већ измакла горе. Макољко да

се журно није могао да је стигне. Кад је ушао у салу за играње она је већ била код Пола Биржеа. Није му друго остало него да без журбе прокучи себи пут кроз играче и издалека ухвати понеку реч што су њих двоје разговарали. Кад је с муком дошао до клонуле палме, морао је заузети једино празно место и тако је Алиса била између обојице.
— Сад не морам да вас претстављам једно другоме — поче Бирже — Случај ме је предухитрио.
— Твој „случај“ је врло растегљив појам! примети Алиса.
— Гарсон! викну Мурфи. Ало!
Ларма је била ужасна. Сви су рикали уз музику и игру. Уопште све је клизило лагано али сигурно у оргијање. Дим је био густ као тесто а прашина се хватала по чашама. Мурфи је узалуд и даље звао келнера. Американка је то приметила и донесе му за сто боцу шампањца. Била је загрејана и посрталала лепушкасто.
Осим речи „вел, јент вело“ (здравио млади друже!) нико је ништа више није могао разумети, па чак ни Мурфи који је устао да јој се захвали. Пустила је залупач да излети а кад је хтела да напуни чаше већ је половина шампањца испурила с пеном. Устао је и Пол Бирже да јој уступи своје место, али она није то опазила и певала је и добро и рђаво песму коју је баш тала изводио један од Црнаца.
— А што данас не играте? упитала је Мурфија.
— Можемо следећу игру, предложи јој Мурфи.
— Добро... одговори она. Цупкајући и вијући се по темпу фокстрота. Алиса је нарочито посматрала. То је учео Мурфи и мирно рече:
— Дена жена.
Објавила навести једну американску песму. Музика поново поче и једна прикоса певачица, у фантастичном костиму танго боје, ступи на паркет. Светлост се угаси осим једног рефлектора који обасја уметницу. Имала је рапав пијанички глас и баш зато је постигла велики успех. Од напрезања у тешкоме ваздуху жале су јој набрекле. Врат јој је лично на змију звечарку.
Ту прилику улучио је Мурфи да ухвати једног келнера и наручи му:
— Боцу шампањца и две чаше виски!
— То значи да попијем целу боцу? упита Бирже који је дотле ћутао.
— Неће ти шкочити! промрмља Алиса уживајући у посматрању певачице.
Изгледало је да је Американка потпуно освојила Мурфија, јер је он бесним погледом пратио разговор у четири ока између ње и Црнаца. Све му је било прно због тога Црнаца.
Иако Бирже није много говорио ипак је све видео, па зато иза Алисиних леђа рече тихо Мурфију:
— Знате ли онај стих из „Краљиче Либертије“:
И Ханибал копље на њу је окрен'о
И тога је часа чуо име њено...
— Ви сте свиња... одговори му Мурфи мало пригушеним гласом.
Бирже се крто смејао додајући:
— Међу свињама, које су стекле дужу њушку!
Алиса се претварала као да ништа није чула али начин којим је угасила цигарету доказивао је противно.
Кад је уз бурно одобравање певачица завршила песму, Мурфи устаде и позва Американку за плућу игру. Црнац се покљони и оде својем оркестру. Американка, пре но што је устала, удену у косу неколико каранфила. Затрешта двадесета румба. Ништа се друго није ни могло играти, гурање је било толико да су парови играли у месту где су се затекли. Свако даље кретање било је искључено. Бесна оргија суврше се напела и све узела под своје окриље. Њена лева рука лежала је на Мурфијевим плећима а у десној лелујао се јелан првени каранфил. Певушила је свирану мелоди-

ју и чешће махала руком на Црнаца, који се с подигума безобразно церио.
— Изводиш ли добро? упита врло тихо Мурфија.
— Врло добро, одговори он. Овде ваљда нема никога ко те познаје...
— Искључено, пану она, па онда викну Црнци:
— Јаче! Још јаче! И врева се утро-стручи.
— Морам ли још једном да дођем? упита она Мурфија.
— Није потребно.
— Јеси ли решен?
— Јесам, дошапну јој страшно. Она му живо одговори:
— Трговати, Мурфи, трговати!
— Пост! Пази! опомену је пискавим гласом.
Она је опет њихала каранфил и певала. Он се смејао и млатарео рукама. Утом су неосетно мало измакли и Мурфи смотри некаког господина који је играо с Алисом. Гужва је постепено постајала одвратна. Директор Марсел водећи рачуна о кратком времену потрошње пића, непријетно је дао знак Црнци. Ондах је настао олмор и поред бурнога протеста публике. Мурфи отпрати своју играчицу до њеног стола па се врати својем месту.
— И ви сте играли? упита Алису смешени се.
— Морам да идем, одговори она и не хтеле да селне.
— Штета.
— А што не би попили по чапичу у знак братства, да говорите једно другоме „ти“. Церио се Пол Бирже, који је већ испио пола боце. Хајде, пољубите се у уста! Ја сам сведок.
— Пијан је! рече Алиса Мурфију пружајући му руку. Он је хтео још нешто да јој каже, али њен играч приђе столу. То је био постарији господин из унутрашњости и допустио је себи једну поћ разоноде. Изгледао је врло задовољан.
— Хајдемо, мала, хајдемо! тепао јој је весело, хватајући Алису под руку. Поздрави неспретно оба господина:
— Ви допунтате, је л' те?
— Немам ништа против! промрмља Бирже и додаде:
— Клипане!
Пре но што се удаљила Алиса се окрете и погледа у Мурфија. Свакако је хтела да ухвати Мурфијев поглед, али он је био заузет пуњећи Биржеу празну чашу. Зар није осетио да се Алиса жртвује само да би га оставила насамо с пијаним Биржеом?
Можда је и осетио али где се јака глава снажи са слабом вољом излеже се себичњак. Увек је тако било.
Пол Биржер је много попио, али и могао је много да поднесе. Други се после толикога пића срзао под сто а он се још држао и његов бистар ум блеснуо је с времена на време. И сад рече Мурфију, који му је непрестано доливао чапу:
— С наркозом би брже и лакше стигли циљу.
— Каквом циљу? упита Мурфи смејући се.
— Ми се разумемо... гос... господине Мурфи...
(Наставиће се)

Тараган

РОМАН ОД ЈУДВИГА ВОЛФА

(5)

— Ја вас потпуно разумем, Гарагане, али стварно морате да се уздржавате. Знате и сами да се не може главом кроз вид.

Гараган је хтео да промени тему разговора.

— А шта ради ваша Ана, господине пуковниче?

— Ана је у једном заводу у Холштајну.

— У заводу?

— Да, као економка. Шта може данас да ради ћерка једног пензионисаног официра који нема другог имања до пензије? Данас се врло тешко живи, Гарагане.

„И то је моја кривица“, помислио је Гараган у себи. Сетио се времена када је волео Ану. Много година трајала је та љубав, тиха и скромна, љубав без великих речи и признања. Свима је већ изгледало као разумљиво само по себи, да ће се они једнога дана и узети. Али онда је Глорија ушла у Гараганов живот и бацила Ану у заснак. Где се она појављивала, тамо није било места за другу жену. Без икаквих обзира Гараган је пустио све и прешао у логор непријатеља.

— Али је добро, продужио је пуковник као да ништа не примећује. — Живи мирно, срећено, плата је добра, а данас се више од живота и не може да тражи.

У ходнику одјекнуше хитри кораци. Врата су се отворила и на прагу се појавила млада, лепа девојка.

— Добро вече, тата.

Гараган скочи и узвикну у чуду: — Ана!

И пуковник и девојка прснуше у смех.

— Ах, не младићу, то није Ана. То је Николина.

— Ох, извините, колике сличности. Здраво, Николина, рече Гараган, мало посрамљен и пружи девојци руку. — Богами, никада те не бих познао. Ти си била сасвим мала девојчица када сам те последњи пут видео.

— Да, време пролази, умало не рех, ујка Гарагане.

— А зашто да не кажеш?

— Зато што ујка треба да је дебео и ћелав. А ви сте мршави и имате још косе.

— Али, Николина!... умешао се пуковник.

— Па нисам рекла ништа рђаво, тата. Све је то тачно. Ви сте се, Гарагане, доста променили. Богами, на улици вас не бих никада познала. Само вам поглед није био тако тужан као сада. То не волим. Мој шеф гледа тако тужно кад не заради онолико колико је мислио да заради. Извините што толико брбљам. Просто, збунила сам се...

— Не изгледа баш тако, упале пуковник.

— Тата, ми не верује много. Али, који, опет отац познаје своју ћерку? Дакле, још једанпут: добро нам дошли, Гарагане. Драго ми је што вас опет видим.

Зар је заиста то Николина? Она која је пре десет година с торбицом на леђима и с два перчина ишла у школу? Не, ово је једна самосвесна, самоуверена млада дама.

Десет година је овај несрећни човек седео у тамници, размишљала је Николина. Десет пуних година. И то све због једне жене. Тога данас више нема. Који ће мушкарац данас тако да се жртвује за једну жену? Данас неће клипани, ни да устану у трамвају и да уступе место једној жени, акамоли да због ње иду на робију. Само оstarно је много, добри, честити Гараган. Много је остарио. Штета!

Једини пуковник је одржавао разговор. Испричао је како се материјално стање старог барона, Гарагановог оца, погоршало, јер је скоро све уложио у ратне зајмове. Много пара је однела и болест. Остала је само мала кућица у Потсдаму, коју је одмах по очевој смрти реквирирао станбени уред. Закупац, међутим, спреман је да купи кућу. Истина, много се неће добити, али ипак је нешто.

— Да, мораћу продати кућу, рекао је Гараган. Треба нам новаца. Био бих вам много благодаран, господине пуковниче, да ви свршите ту ствар.

— Драге воље, дете. Треба само да одемо у суд и извршимо пренос имања које сте наследили.

Гараган се обрати Николини.

— А теби, Николина, много хвала што си упутила Евдинга да кирију узима у инострану валути.

— Ах, то није ништа. Евдинг је мало старомодан па се не разуме у те ствари. Он је добар слуга свог господара.

Гараган је погледа с благодарношћу и не рече ништа.

— Хоћеш ли остати код куће, Николина, ноћас? питао је пуковник.

— Морам да се вратим, тата. Знам да имам ноћну службу. Идем да се спремам.

— Страшан тон има ова девојка, рече пуковник као да извињава Николину кад је изишла. — То су те модерне девојке. Само не смете да је судите по њеним речима, Гарагане. Она је остала добро дете и има срце на правом месту.

— У то нико не сумња, господине пуковниче.

— Готова сам, рече Николина.

И Гараган је устао да се опрости. Киша је била престала да пада. Појавио се месец, дунуо је млак западни поветарац.

— Мирише на прореће, рече Николина, кад су изишли, и уздахну дубоко.

Гараган потврди главом.

Варош је већ спавала. Њихови усамљени кораци одјекивали су уликом...

Прелазили су мостом преко реке. Гараган баци поглед у мутну воду.

— Шта гледате? запитала га Николина.

— Тражим своју младост, Николина.

„И сентименталан је“, помисли девојка иронично. А на глас рече:

— Морам да пожуримо, закаснићемо на воз.

Даље су ишли ћутећи. Гараган се замислио, а Николина није хтела да му смета. Тек пред станицом рече Николина:

— Вама ће бити увек тешко у животу, Гарагане.

— Зашто, Николина?

— Зато што не снадате у данашња времена.

Гараган се усиљено осмехну.

— Хоћете да кажете да сам старомодан, као и мој добри Евдинг?

— Није баш тако, Гарагане. Уосталом, ја бих хтела да вам помогнем и на мене можете увек рачунати.

— То је врло лепо и племенито од вас, Николина.

— Ах, Боже, то је ситница. Само, немојте мислити да вам се намећем. Знам да вам је сад усамљеност најпотребнија, али можда ће вам допунити требати савет или помоћ. У том случају можете се на мене обратити. Знам Берлин, што се каже, у главу.

— Хвала, лепа Николина, рече Гараган ведрије.

— Имате ли оловку и хартије?

— Зашто?

— Да забележите мој телефон, ако вам буде потребан.

— Ах, дабогме, Николина, на то нисам ни мислио. Још сам по мало збуњен.

— Нисте мало. Ако нисам код куће, у бироу сам. Чувајте цедуљицу. Или је баците бар кад се окренем.

Гараган је беспомоћно погледа. Био је сувише уморан да нађе згодан одговор.

— А сада морам да вас ражалостим и напустим, рече Николина. Идем подземном железницом, а вама је ближе трамвајем. До виђења, Гарагане.

Стегла му је руку и за трен ока изгубила се у ходнику подземне железнице.

— Чудновата девојка, помислио је Гараган полазећи на трамвајску станицу. — И одакле јој само толика борбеност?

X

Кад се Гараган, неколико дана доцније, пео уз степенице куће у којој је становао стари професор Трукенброд, осећао се као њак који није добро научио лекцију.

Професор га је поздравно као да су се растали пре неколико дана.

— Добар дан, драги Гарагане. Шта нам доносите ново?

Гараган се стегло грло. Од тог тренутка зависила је његова судбина.

Девојка је донела чај, а професор је, гледећи своју седу браву, предужио доброћудно разговор.

— Мало сте се изменили, Гарагане. Шта ћете, године чине своје. Богами, ни ја се нисам подмладио. Али старе нежење боље се држе...

— Зар ви нисте ожењени, господине професоре?

— Хвала Богу, још нисам. Ми математичари-професори и не треба да се жењимо. Ни једна жена, па ни доброћудна Фламanka као што је била моја одабраница, не може да поднесе такву супарницу као што је математика. Промашно сам једном рећу прилику. Шта ћете, зар се нео наш живот не састоји из промашених прилика? Да, тако је, мој млади пријатељу. Можда ћу једном ипак да се покајем што сам изабрао математику...

— Моје искуство не потврђује ваше речи, господине професоре, рече Гараган, коме се учинило да професор правда Глорију.

Да би променио разговор, професор предложи да пређу у његов радни кабинет.

— Дакле, покажите своје благо, рече старац палећи цигарету, кад су се наместили у кабинету.

Дрхтавим рукама поче Гараган да вади своје напите из торбице. То су већином биле конструкције радиотелеграфских и радиотелефонских апарата.

Професор се задубио у студирање плана. Гараган је напрегнуто пазно сваки његов покрет.

— То је генијално, рече професор одједном. — Заиста, генијално. Како сте све то могли да изградите?

— Па, имао сам доста времена и прилике. У затвору сам замењивао електромеханичаре, који су отишли у рат...

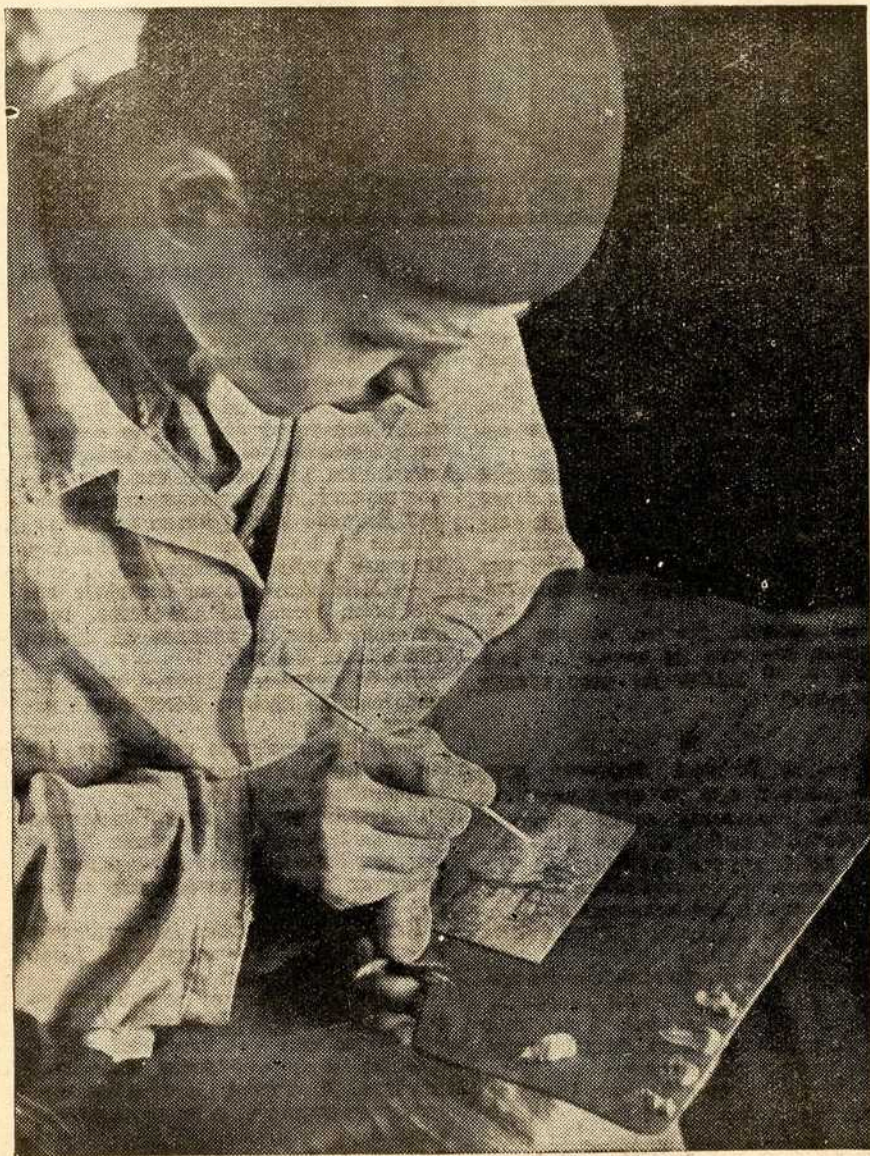
(Наставиће се)

Под првим пролећним сунцем

(Слика А. Овчар)

Граховац ојет — лажи!

није ни чудо што се одмах сазнало за ову уметничку реткост, и што су они који за то имају и смисла и укуса — пожурили... И минијатурне слике су — плануле...

„Гурмани“ за уметност умели су да оцене вредност ове појаве. Њену вишеструку вредност. Прво: уметничку, затим као врсту успомене на доба једне заједничке трагеније коју смо преживели, иако смо могли без ње, а потом као нешто што без обзира на оно прво или на оно друго, не претставља свакидашњицу...

Београђанима се допали ти минијатурни пејзажи. Допали им се и портрети. Нашли су, једном речи, да те мале, лепе сличице, малане мајсторском руком, ванредно много кажу док мирно висе у соби, међу својим старијим и крупнијим посестримама... Слика је постала тражена... И, сликар с њом...

Граховац је решио — проблем! Ради. Непрекидно. Прима и порудбине. Разуме се он не фабрикује. Минијатурна сличица захтева много времена. То је пинав, филигрански посао... И, што је најважније, изванредно — прецизан...

*

Граховац ради... И, природно, док ради и ложи! Отуда код њега атеље вечито пун...

Истина, њему гости много не сметају... Крај прозора, који смо јутрос затекли широм отворен — док симпатични сликар помете свој атеље — он преседи целог дана над својом минијатуром, с палетом у руци... Рука је „штафелај“ за тако малу сличицу... А, гости? Они брину кад је време да још један пањ спусте у малу, накерену гвоздену пећ...

*

Из бело креченог димњака, столетне оронуте куће, лагано избија плавкасти дим, клизи низ трошну ћерамиду и прича... Прича о уметнику који се снашао да би остао веран и својој палети и својој кичици... Д.

(Снимци: А. Симић)

У самљен и ороноу, као столетни хрст, сањари на сунцу, у зимском јутру, тихи дом београдских сликара...

Из бело креченог, стариноског димњака, над којим се депенијама вила гнезда, лагано избија плавкасти дим... и клизи низ трошну ћерамиду...

Граховац опет — ложи!... И, опет ће његов атеље бити пун сликара што живе под истим кровом, и боема што би вечно зурили у зажерену пећ...

*

Млади талентовани сликар снашао се... Још давно. И зато што се снашао и — греје се. Себе и друге...

И њему су рекли да нема платна за слике, да нема боја, да се тешко може да добија, ако и има да — кратко и јасно, просто дигне руке од сликарства...

Граховац није дигао руке... Место тога пребројао тубе с бојама, резервно платно што га је имао и, просто, — онашао се...

— Правићу слике у минијатури. Место једног платна, зашто не бих направио пет, петнаест, или чак и тридесет?... Од једног — тридесет!

И, симпатични Граховац, дао се на посао...

*

У сталном „послератном салону“, на сталној сликарској изложби, која се некако стрпала у једном дућанчету пасажа у Кнез Михајловој улици, појавила се, изненадно, једна велика реткост. Или што рекла сама публика.

— Ни мање слике ни веће реткости...

Појавило се неколико слика — минијатура. Лепи пејзажи, чак једна „мртва природа“, један портрет... а свака слика да није око ње „пас партија“ и рама, могла би да стане у џеп прсника, или у сваку пудријеру кокетне даме...

Да не говоримо о томе да и реткости данас имају своју „берзу“. Црну или белу, свеједно, тек је имају. Зато

Наука и ТЕХНИКА

ОСТРВО ОТРГНУТО ОД ТАЛАСА

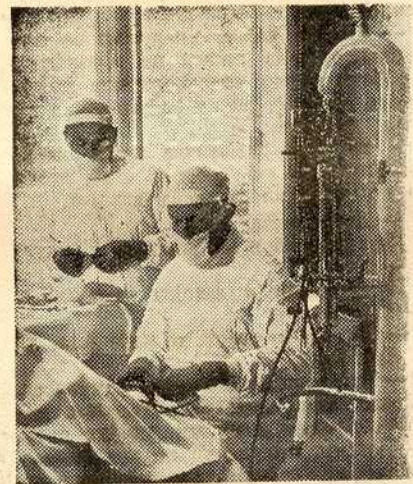
У Северном Мору, око 60 километара од ушћа Елбе и Везера, налази се чувено острво Хелголанд о чије стрме зидове скоро непрекидно ударају немирни таласи, и које се као сура стена издиже из њих. Хелголанд је некада био много пространји, а према неким картама из 1652 године изгледа да је острво било пет пута веће него што је данас.

Плима и осека, а нарочито огромни таласи за време чувених бура Северног Мора, рушили су мало по мало његове обале, подлокавали стрме зидове и одваљивали читаве блокове. На тај начин уништени су пространни делови острва, нестало је рибарских насеља, а острво је било на путу да потпуно постане плен мора и таласа.

Године 1890 Хелголанд је постао немачки. Од тог времена вештачким бедемима, насипима и разним другим мерама потпуно је заустављен разорни рад таласа и смањивање острва. Хелголанд који је некад навођен као пример за рушилачки рад таласа, данас је, захваљујући овим бедемима, потпуно безбедан и претставља једну изванредно значајну немачку базу у овом делу Северног Мора.

НОВИ АПАРАТИ ЗА ЛОКАЛНУ АНЕСТЕЗИЈУ

Чувени немачки професор Киришнер конструисао је најновији тип апарата за давање локалне анестезије. Апарат је изграђен по једном сасвим новом принципу и при многобројним операцијама показао је изванредна предимства над осталим досад употребљаваним апаратима.

Овако изгледа један део модерне операционе сале у немачким болницама и санаторијумима. Десно се налази нов тип апарата за локалну анестезију.

Захваљујући читавом низу нових проналазака, немачке болнице, а нарочито операционе сале спадају међу најуређеније и најбоље на свету. Помоћу стерилизационих апарата, специјалних облога зидова, нарочитих типова вентилатора, прозора који се херметички затварају, лампи за осветљење и др. ове просторије су постале савршенство своје врсте и претстављају један велики успех немачке медицинске науке.

БРЗИНА ОД 6000 КИЛОМЕТАРА НА САТ

Када се удари у неку стаклену плочу, ако се она сасвим не разбије, појавиће се низ пукотина, најчешће радијално распоређених. Те пукотине, ма колико биле дугачке, појављују се моментално, као да постају једновремено на целој дужини. Оне, међутим, не постају одједном на целој дужини, него полазе од места које је ударено и распростиру се даље по стаклу.

Професор Шардин из Валистичког института ваздухопловне академије у Берлин-Гатову успео је да конструиса један специјалан фотографски апарат којим се могу извршити 200000 снимака у секунди. Помоћу овог апарата, он је утврдио да се пукотине у стаклу шире брзином од 1650 метара у секунди, дакле брзином од око 6000 километара на сат.

Несамосталне жене

Не мислимо само на оне жене које ништа материјално не привређују. Већина њих, ако не станују код родитеља, морају се научити да живе самостално, јер би се иначе тешко снашле у свакодневном животу. Па и многе удате жене, које воде домаћинство, науче се да раде самостално и на своју одговорност, нарочито када је муж по цео дан ван куће везан својим пословима. И најзад, има доста случајева где жена мора узети на себе да води бригу о целој кући јер „глава породице“ не показује много енергије, да би могла да управља свакодневним бригама. Међу мужевима налазимо много примера неинтересовања за ситне ствари, без којих није могућ опстанак ма и најмање породице. Али природа је то тако лепо удесила, да обично несамосталан и мало енергичан муж добије за жену особу која је као жива, која све уме да удеси, у свему се снађе, и о свему зна.

А опет, има породица где је муж ваиста глава куће. Женама је некако пријатно кад могу потпуно да се ослоне на свог мужа и да све препусте њему. Такве жене губе интересовање за многе ствари, заборављају имена улица, бројеве трамваја, јер, муж зна све, памти све, све ће урадити и довести у склад. Ту, пак, постоји извесна опасност да ће се ово неинтересовање из дана у дан погоршати. Све је већи круг неинтересовања и жена препушта бреме целог домаћинства мужевљевим плећима, који се баш ни мало не опире. Супружници се добро разумеју и ништа се неће догодити. Догод су обоје здрави и у пуној снази.

Али, деси се да муж наненада оболу, болест траје дуже време и дође и смрт. Сада пада на жену терет усамљености свом својом снагом. Нема појма о многим стварима, узалуд тражи изгубљене везе, не може да се снађе у финансијским стварима, у уложним књижицама, нема преглед породичног имања, о дуговима и тако даље. Изгубила је ослонац и доцкан долази до сазнања да је било врло несмотрено што се добровољно лишила многих ситних брига. И у браку је потребна деоба посла а нарочито: не гу-

бити интересовање за ствари само зато што их је преузео на себе онај други. Жена удајом губи и добија. Некуства се не стичу одједном и брзо. Несамостална жена била је украс куће и породице, посветила се искључиво својим чисто женским дужностима. Био је то диван заједнички живот. Али мора се мислити и на прне дане. Жена која одједном остане сама и без знања основних ствари у породичном животу вредна је сажаљења.

ЖЕНЕ У ЦРНИНИ

Има људи коју у смртним случајевима не признају црнину и тврде, да се прави бол носи у срцу а не на оделу. И кад црнина не би значила ништа друго већ само одрицање од живих боја, било би доста. Али она значи и више, извесну уздржаност у понашању, избегавање места за забаву — а то је оно најмање што можемо покојнику указати. Никада се карактер жене и њен укус не показују боље него у жалости. Тешко је веровати у дубоки бол жене ако је она у комплетној црнини, по последњем кроју, који још издалека говори са колико је пажње изабран, тачно по последњој моди. Испод кокетног шеширића извирују брижљиво дотеране локне а са нашминканог лица бљешти руж за уста. Истински бол и жалост није у складу са брижљивим дотеривањем спољашности. То једно друго искључује. У истинском болу, човек нема воље да толико пажње обраћа на своју спољашност, да се лицка и дотерује. Разуме се да мора бити чист и уредан, јер то захтева дужност према људском друштву и хигијени. Исто тако више поштовања и саучешћа изазива тиха суза него ефектно јенање и нарицање и гестови, који показују склоност ка театралности и у тој жалости.

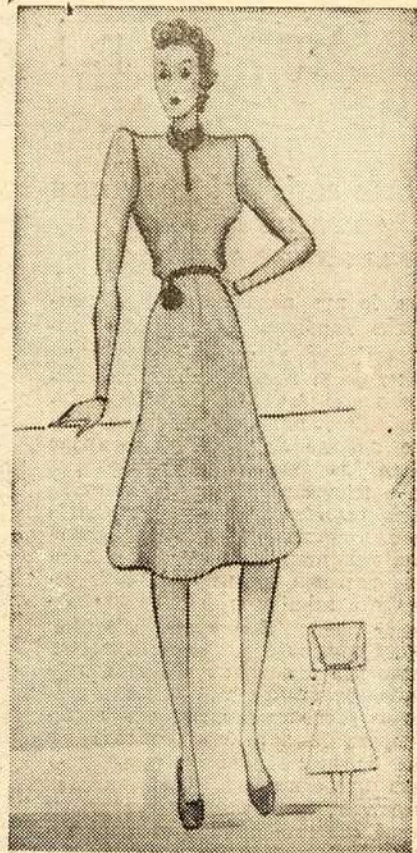
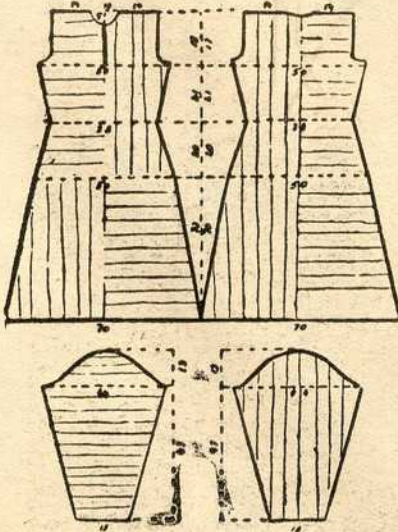
Корисни савези

Осушену маст за обућу освежићете ако у њу сипате неколико капи млека.

Да вам млеко не би загорело, исплакните суд чистом водом, пре него што сипате млеко.

*Метода
кавогне*

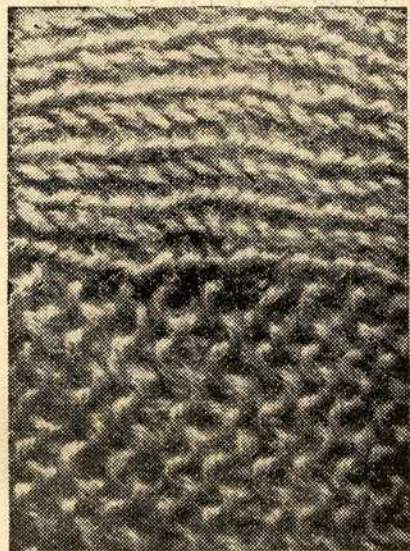
МАТЕРИЈАЛ: 1 кгр. као флаша зелене вуне од три нити. Игле бр. 3.

Предњи део: Почети одоздо са 230 петљи; до половине радити хоризонталне пруге, а даље до краја вертикалне. Радити право до 50 см. висине а тада на смену хоризонталне и вертикалне и хоризонталне пруге у четвртој реду одузети по једну петљу на сваком крају игле, све до стрика. Даље радити 6 см. право, а потом у сваком трећем реду додати по једну петљу. За изрез око рукава скинути 6 петљи, затим 2 пута по 1 петљу; даље све до рамењаче радити право. На средини груди разрез 10 см.

Леђа: Радити исто као и предњи део, само без разреза. Вертикалне и хоризонталне пруге остају на читавим леђима исте целом дужином. Изрез око рукава: скинути 3 петље, а потом 1 пута једну.

Рукави: Почети одоздо на 78 петљи; до 20 см. радити право, а потом у сваком четвртој реду додати по 1 петљу све док не добијете 44 см. ширине. Куглу за рукав радити на следећи начин: 2 пута по 2 петље скинути, потом 20 пута 1 петљу и 5 пута по 2, све док на игли не остану само 24 петље.

НАЧИН РАДА: вертикалне пруге: 1 ред просто, 1 обрнуто; хоризонталне пруге: све просто.

Не бојте се црног лука он је врло здрав!

У прелазном добу месеца фебруара и марта већ почињемо осећати недостатак доброг поврћа. А што је главно, поврће је толико скупо да нам га пиљари почињу мерити на декарграме. Зато морамо тражити нешто што ће нам доунити јеловник и одржати телесну свежину. Једна од најдрагоценијих допуна јесте баш црни лук. Служи не само као зачин за сва јела, већ се може приправити и као самостално јело. Не бојте се црног лука. Ко има здрав стомак може јесте црни лук коликогод хоће. Разне салате, као од кромпира, целера, роткве, парадајза не можемо ни замислити без црна лука.

Када црни лук дајете као додатак неком јелу не треба никад да га препржите на масти, јер ће изгубити етерично уље, постаће тврд и горак. Лук треба пржити заједно с брашном на масти, на тихој ватри, само толико да порумени; желите ли да буде мекши, додајте кашичицу воде и пирјаните га. Биће укуснији и неће шкодити вашем стомаку и добро ће се варити.

Црни лук има и лековито дејство. Старо домаће лековито средство јесте сирун од црна лука са медом или шећером који се употребљава код кашља или туберкулозе.

Црни лук може дуго да издржи ако је на хладном и сувом месту. Ако расечешу главицу црна рука не употре-

бите пелу, на оном месту где је пресечена намажите је маслом да се не би уплеснивила. И љуске од лука могу да се искористе. Стављају се у супу да би добила лепшу боју, а такође и вода од искуваних љусака од лука употребљава се за бојење тканина. Позлаћене рамове освежићете ако их истрљате исеченим црним луком.

Све ово су предности црног лука, који истина има само једну незгодну страну, а то је што задох од црног лука врло дуго остаје у устима. Овде ће помоћи неколико гутљаја млека и испирање уста.

КАКО ТРЕБА ПОСТУПАТИ СА РУБЉЕМ

Мидер не треба носити директно до тела већ преко танке трико кошулице. Чврст и јак мидер не треба носити при послу јер се он услед сагињања и других покрета квари и истезе. Кад хоћете да га перете положите га на кадлу и трљајте меком четком и сапуном и немојте сушити поред пећи.

Разни јелечичи који фигуру чине чвршћом морају бити доста јаки. Највише се пепају тамо где се причвршћују пораменице. Зато та места треба одмах још код новог јелечета поставити парчетом платна.

Старе марамице искувајте, испеглајте и оставите у потпуно чисту кутију; при неговању болесника у кући врло добро ће вам послужити.

Ова црна поподневна хаљина са интересантним везом у злату претставља најновији модел познате куће Купен.

(Foto: Hänchen)

KDF

За оне којима је после рата потребна разонода и одмор

Нада је пре неколико година створено удружење „Снага кроз радост“ („Крафт дурх фројде“) постављено му је за главни циљ да радном човеку после заморног дневног рада пружи одмор, разоноду и радост. Безбројне хиљаде људи је отада имало прилике да ужива у приредбама КДФ — удружења. Од првих почетака развила се активност овог удружења у праву организацију. А број посетилаца тих приредаба растао је заједно са развојем друштва. КДФ је захватао све већи круг, ширио све више свој домен. Позориште, варијете, спортске приредбе и часове гимнастике, исто као и недељне излете и друге приредбе ставља та организација данас на расположење уморним људима, којима је потребна разонода и одмор. За време рата су разна друштвена путовања, природно, морала да изостану, али зато је удружење учинило све што стоји у његовој моћи да, у замену, пружи што је могуће боље и више, на домену позоришта и варијетеа. Глумци и глумице, исто као и разни артисти, дабогме и читаве играчке групе које су у својој струци доиста на високом ступњу, и сада се труде да у овим ратним данима пружају радости не само раднику и ствараоцу у домовини, већ и војницима за време дана одмора. Како озбиљно схватају своју дужност уметници, видимо из ове серије слика. Две младе девојке, чланице играчке трупе КДФ-удружења, не задово-

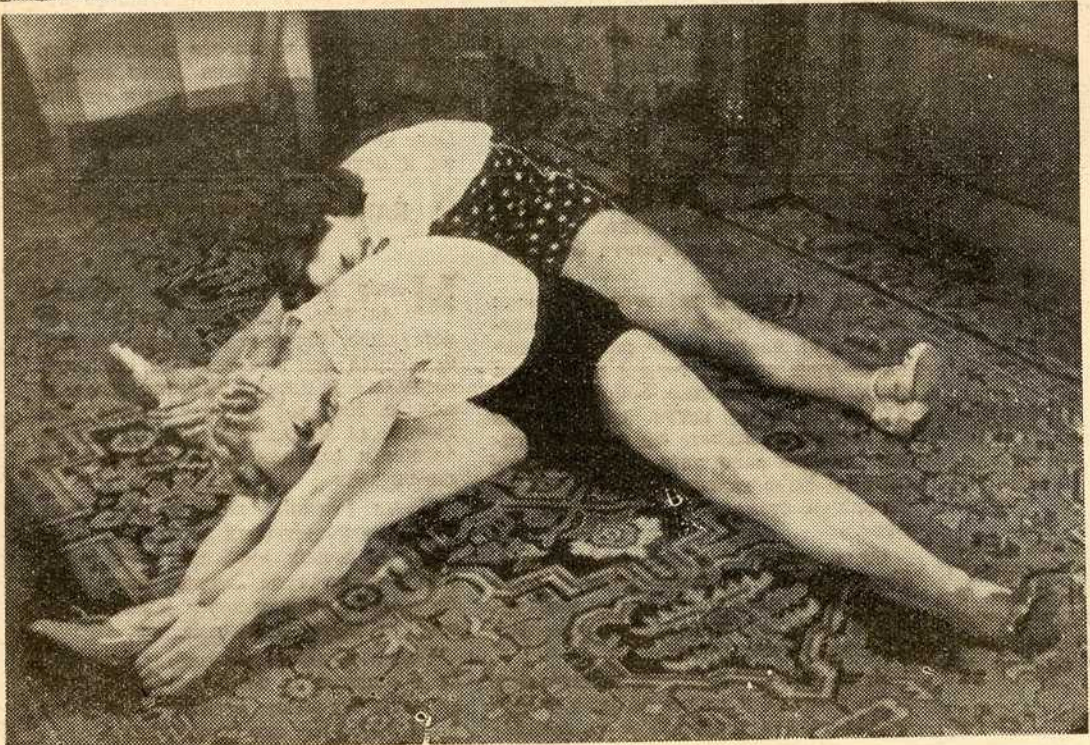
љавају се свакодневним заједничким вежбама и пробама већ се и ван тог времена труде да гвозденим тренингом одрже форму на чак и да постигну напредак у својој техници. У заједничком стану прелазе оне још једном нарочито тешке делове игре и узајамно исправљају једна другој

евентуалне нетачности или грешке. Затим заједно вежбају најтеже детаље. Не значи то да желе само да раде за свој лични напредак, већ ће повећаним знањем и способностима бити у стању да пруже првокласну игру у заједници са осталим члановима групе, на задовољство гледалаца.

Горе — Покушајте и ви! За то је ипак потребна дуга и озбиљна вежба, па да буде одлично изведена.

Лево — Пре почетка рада на свакој појединости игра заједно се студира и претреса музика за ту тачку.

Горе — „Обрните улоге“! могло би се скоро речи. Али је у ствари само обрнуто тело. Зар не?

Лево — Далеко од тога да је лако као што изгледа.

(Fotos: Belgrader Bildagentur)

Савјети НАШЕТА ЕКАДА

Може ли влага да штоди организму?

Кад снег почне да се топи, настаје влага и то на земљи (за разлику од атмосферске влаге која настаје испаравањем водених површина). И атмосферска влага и влажност на земљи утичу на човечије здравље. Познато је да у колико ваздух садржи више влаге у толико се, на пр. лети, теже подноси повећање температуре. Исто тако и сув ваздух, тј. онај са релативно малом количином влаге (на пр. зими у просторијама са централним грејањем) такође се тешко подноси јер изазива надражај на органе за дисање.

Расквашени путеви и друмови, некалдрмисане или недовољно калдрмисане улице или улице на којима је остало много снега, дају у почетку пролећа толику влагу да и најбоље обучене особе морају је осетити, а готово оне које немају добру обућу. С тога намеће се питање може ли влага и у колико да штоди човечијем организму?

Једном идеално здравом организму влага сама по себи не би требало да штоди. Здрав организм мора бити научен на температурне промене, те мора бити навикнут да се од њих брани. Осим тога влага не може никада и сувише дуго да делује на организм. После ходања по влажном путу, човек треба, чим стигне кући, да пресвуче чарапе и обућу и самим тим престаје утицај влаге. Много је горе ако човек са влажним ногама седне и то у недовољно загрејану просторију јер тад — осим влаге, делује и хладноћа. Поред свега, услед седења, не постоји ни појачан крвоток у ногама, као што је то случај приликом ходања, и због тога отпорност организма према штетном утицају још се више смањује. Ако се ово често понавља, дејство на организм је јаче тј. неповољније.

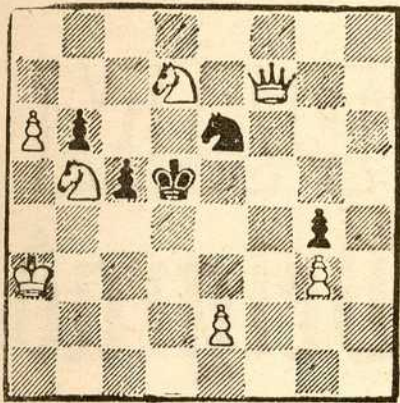
Међутим идеално здравом и отпорном организму не би толико штодило када би се његова отпорна снага за извесно време мало смањила. Али несрећа је у томе што идеално здравог организма уопште нема. Новорођенче већ неколико часова после порођаја, има заразних клинеца у својим превима. Значи: од самог рођења па до смрти човека вребају заразне клинеце и болести које оне изазивају. Стога довољно је једна или неколико неопрежности; довољно је једно или чешће смањивање отпорне снаге организма па да клинеце које се увек налазе, и у најздравом организму, у носној дупљи, у ждрелу или на крајницима, па да изазову кијавицу, запаљење ждрела или крајника или пак ангину.

А влага, готово заједно са хладноћом, смањује отпорност организма против сваке болести. Због тога и особе које стално живе у влажној клими (на пр. западни и северо-западни крајеви Европе) често болују од разних, нарочито реуматичних инфекција.

Због свега тога влаге се треба чувати. Пре свега треба имати добру обућу. Уколико она пропушта влагу потребно је, чим се седне, скинути је и обути суве и топле чарапе и топлу собну обућу. Ако човек мора да проводи дуже време у влази, онда је боље да хода, да се креће, него ли да стоји у месту. Довољан је утицај влаге па да настане инфекција, која полази на пр. из оболелих крајника или кварног зуба и која може да захвати бубреге, жучни или мокраћни мехур. Стога ко већ болује треба да се влаге чува више од осталих, јер она, као што је речено, погршава оболење услед слабијег отпора организма. Његова пак отпорност повећаће се хигијенским животом, спортом, масажом, трљањем и прањем хладном водом како лети тако и зими.

ШАХ

ПРОБЛЕМ БРОЈ 10
ДР. Х. ФОН ГОТШАЛ

Бели вуче и даје црнине мат у два потеза.

Решење проблема број 9 (Е. Карпентера): 1) Dа1—а8.

КРАЉИЧИН ГАМБИТ

Бели: Надел. — Црни: Мије

- 1) d2—d4, d7—d5; 2) c2—c4, c7—c6; 3) Sg1—f3, Sg8—f6; Sb1—c3, d5:c4; 5) a2—a4, Lc8—f5; 6) Sf3—e5, c6—c5; 7) e2—e4! Sf6:e4; 8) Dd1—f3, c5:d4; 9) Df3:f5, Se4—d6; 10) Lf1:c4, e7—e6; 11) Lc4—b5+, Ke8—e7; 12) Se5—g6+! h7:g6; 13) Sc3—d5+! e6:d5; 14) Df5—e5 мат.

Класична минијатура. Мајстор Надел добио је ову партију на једном турниру у Берлину 1932 године.

ШАХ НА МАЛАЈСКИМ ОСТРВИМА

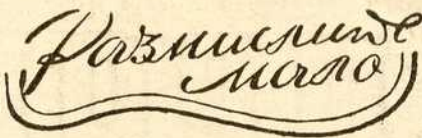
У вези са ратом на Далеком Истоку свакодневно се сада помињу Малајска Острва. Зато ће за пријатеље краљевске игре бити занимљиво да чују понешто о шаху у тим крајевима, који је и тамо, као свуда на Истоку распрострањен од најстаријих времена. Бивши светски првак др. Еве, када је пре десетак година посетио Суматру, зачуо је колико је шах ту развијен. Нарочито племе Батака има добрих шахиста. Карактеристика им је ванредна прецизност у игри и неки чудни методи. Многи Европљани су долазили на помисао, када су изгубили партије, да уронећи тих крајева света имају извесна сазнања и способности, које нама недостају.

Списатељка др Илзе ван Зик у једном свом допису са Суматре истакла је да код Батака и мушкарци и жене играју шах. Њихови кнежеви играју често дописне партије и то на врло чудан начин. Уместо да један друге шаљу потезе писменим путем, они по слугама упућују један друге фигуре, које су огромне и гломазне. Тешко слузи који би такву фигуру испустио и разбио! А носити те фигуре није лака ствар, нарочито с обзиром да су главна места кнежева често врло далеко једно од другог. Овака партија може да потраје и више од годину дана. Када је на реду неки важнији потез, одржао би се читав племенски скуп ради саветовања. Анализирао би се у кућама, а позиција би свима стајала на увид на неком приступачном месту и то на огромној табли. Да би одолела неколико година, ова табла је врло масивна и великих димензија. И фигуре су много веће него наше. Када би странац дошао да одигра коју партију, окупила би се велика маса света, па би и околно дрвеће било начичкано посматрачима, који с обзиром на величину табле и фигура лако могу одатле да прате ток борбе.

ШАХ НА АРЕНИ

Берлински циркус Буш у оквиру шлагера „Клопоће млин у Сангусију“ у више махова давао је врло успешне игре са живим шаховским фигурама. Приказано је, међу осталим, како Фридрих Велики игра шаха са Волтером, како му жртвује краљицу и на диван начин га матира. Приказују се

такође и неке врло успешне тачке, које су већ 1936 године извођене приликом светске шаховске олимпијаде у Минхену. Међу тим тачкама је шаховска партија у ваздуху и чаробне фигуре, шаховске коњичке игре с вратоломним продукцијама, шах робота на 2000 године, борба Запада с Истоком, мавареки шах итд.

ДУЖИНА ЈЕДНОГ КРОКОДИЛА

Дужина главе једног крокодила износи три петине дужине његовог репа. Дужина његовог трупа мања је за један метар од дужине главе и репа заједно, док је дужина репа двапут мања од дужине главе и трупа заједно. Колико износи дужина тог крокодила?

Одговор у идућем броју.

ДОВИТЉИВИ НАСЛЕДНИК

Један човек на самрти оставио је једном свом далеком рођаку, за кога иначе није много марио, само једног коња и једну мачку и то под условом да их прода па да новац који добије за мачку задржи за себе а новац који добије за коња да да у добротворне сврхе. Наследник, иначе велики тврдица дуго је лупао главу те је најзад пронашао начин како да тачно изврши вољу покојнога а да ипак за себе задржи много већу суму новца. Како је он то учинио.

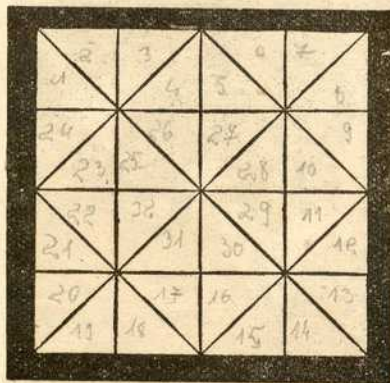
Одговор у идућем броју.

СЛОН И ВАГА

Један афрички истраживач јашући на слону стигао је до једне широке и дубоке реке. Ту се поставило питање — како да пребаци слона на другу обалу. Срћом у близини се нашао неки трговац са неколико радника који се баш спремао да натоварује своју дерегиљу, која је стојала уз обалу циглом, да би је превезао преко реке. Трговац је пристао да превезе слона али је тражио да му се плати по тежини од килограма. Међутим, он је имао при руци само једну малу вагу помоћу које тежина слона, наравно, није могла бити измерена. Ипак је истраживач пронашао начин како да измери слона. Како је он то учинио?

Одговор у идућем броју.

КОЛИКО ИМА ТРОУГЛОВА?

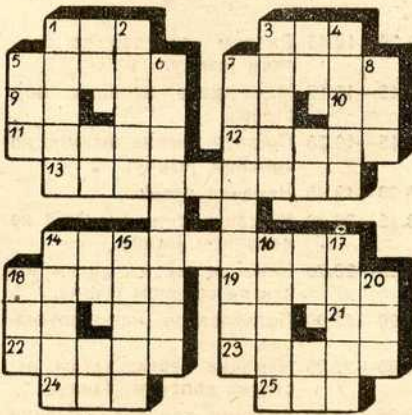

Израчунајте колико свега троуглова има на овој слици: 48
Одговор у идућем броју.

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

1. — Из колико се знакова састоји кинеска азбука?
2. — Који је највећи вулкан на свету?
3. — Да ли је у железничком саобраћају важнији телефон или телеграф?
4. — Ко је написао „Краљевин Марко по други пут међу Србима“?
5. — Да ли је велики добротвор Миша Атанасијевић био син богатих родитеља?
6. — Када је живео Петар Добрицац?
7. — Шта значи реч „Алвалук“?
8. — Ко је написао трагедије: „Максим Црнојевић“ и „Пера Сегидина“?

9. — Шта је молуск?
10. — Како се још зове позната слика Леонарда де Винчија: „Мона Лиза“?
11. — Шта је или ко је био Серапис?
12. — Шта је „млечник“?
13. — Шта је „калуђер и хајдук“?
14. — Шта је „бушел“?
15. — Шта су били логотети?
16. — Одакле воде порекло гајде?
17. — Да ли је део Београда који се зове Палилула био некада независан од Београда?
18. — Има ли држава које се зову исто као што се зову и њихове престонице?
19. — Шта је микробиотика?
20. — Шта је Теренда?

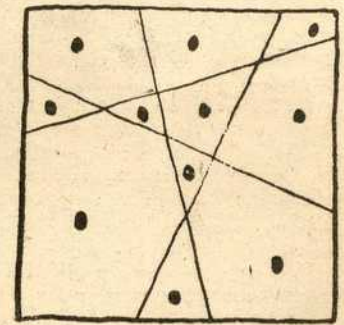
Хоризонтално: 1) Име мађарског филмског глумца. 3) Душа покојника. 5) Врста игре картама. 7) Врста свиле. 9) Површинска мера. 10) Два различита сугласника. 11) Река у Италији. 12) Показна заменица. 13) Пластица. 14) Презиме личности из народне епске поезије. 18) Опште име за поврће. 19) Алас. 21) Врста енских и лирских песама у старофранцуској поезији. 22) Квинтал. 23) Инстинкт. 24) Мати Ромула и Рема. 25) Струји кроз вене.

Вертикално: 1) Коњ. 2) Просторија. 3) Туђ. 4) Корито за мешање хлеба. 5) Лопов. 6) Врста крушке. 7) Медикамент. 8) Придев. 14) Северни део земље. 15) Приход. 16) Глас коња који њшти. 17) Будала. 18) Животиња. 20) Корен љутог укуса.

ИЗ 9-ОГ БРОЈА

Одговор на ТАЧКЕ НА ТАБЛИ
Ево како треба поделити таблу:

Одговор на КОЛИКО ИМА СТРАНА?
Књига има свега 501 страну а тај човек је прочитао 205 стр.

Одговор на ЧАСОВНИЧАР И САТОВИ
Ако један сат изостаје за један минут дневно а други иде за један минут напред дневно, значи да кад први сат изостаје укупно за 12 сати а други оде за исто толико напред оба ће опет показивати тачно време. Да

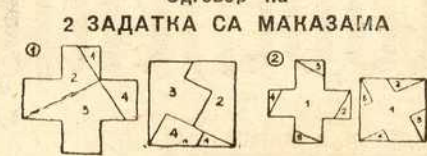
би се то догодило потребно је 720 дана (толико има минута у 12 часова). Ако се узме још у обзир да је година 1928 била преступна одговор ће гласити: у подне 21 марта 1929 године.

Одговор на

И САМИ МОЖЕТЕ ТО ДА ИЗВЕДЕТЕ

За извођење тог трика потребно је да имате једног саучесника међу присутним. Најбоље ако је то сам домаћин који ће спремити довољну количину истих коверата. С њим ћете се унапред договорити које ће бити поставити и како ће обележити свој коверат који има да оставите као последњи. Даље је ствар јасна — узимате други коверат одговорите на питање које сте нашли у првом итд.

Одговор на

ДА ЛИ ЗНАТЕ?

ОДГОВОРИ

1. Јован Јовановић Змај почео је да пише песме у својој шестој години, чим је научио да пише.
2. Владимир М. Јовановић био је даровити песник. Рођен у Шапцу 1859, а умро у Београду 1-VIII 1899 године.
3. Манастир Базјаш је подигао Свети Сава 1225 године.
4. Манастир Базјаш налази се на левој обали Дунава, недалеко од Беле Цркве.
5. Еуфемизам је ублажавање неког оштријег израза: например обилази истину = лаже и т. сл.
6. У бози која се у нашим крајевима справља од кукурузног и просног брашна има два до три процената алкохола.
7. Цариград су основали Грци око 660 године пре Христа.
8. Прву збирку стихова у српској књижевности дао је Алексије Везић. (Рођен у Керу, у Бачкој 1753, умро у Новом Саду 1792).
9. Хомериди су били грчки неважни који су рецитовали Омерова дела.
10. Полиглот је човек који уме практично да се користи већим бројем језика.
11. А лингвиста је човек који поседује научно знање страних језика.
12. Не. Грамофон и фонограф су две речи за једну исту ствар.
13. Први који је почео да пише чистим српским језиком био је јеромонах Гаврило Стефановић Венцловић (живео је у првој половини осамнаестог века). Од његових дела сачувано је тридесет мањих или већих рукописа.
14. Кинески текст се чита одозго надоле ред по ред, а редови илу с десна на лево.
15. Прва српска књижевница била је Млици Стојадиновић-Српкиња (1830—1877)
16. Мост уздизаја налази се у Венецији.
17. Насрадин хоџа који се у ствари звао Наср-ел-дин живео је у Малој Азији у четрнаестом веку.
18. Дарданија је била земља у којој су живели стари Дарданци, народ илирског порекла. Дарданија се протезала отприлике од Књажевца до Велеса и од Шар-планине до Бугарске.
19. Хемералогја или кокошје слепило је недостатак вида због којег човек већ у сумрак ништа не види и што губи осећај оријентације.
20. Каламбур је игра речи, заснована на различитом значењу речи које се изворају на исти начин.

УКРАШЕНЕ РЕЧИ

РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

Хоризонтално: 1) Колибри. 7) Око. 8) Рел. 9) Му. 11) Ге. 12) Оседлац. 15) Дим. 16) Алт. 17) Ио. 19) И. н. 20) Кос. 22) Експозе. 25) Три. 26) Сат.

Вертикално: 1) Комодител. 2) Окусио. 3) Ло. 4) Бр. 5) Регали (Јосип). 6) Идентитет. 10) Од. 13) Ем. 14) Ла. 18) Топ. 20) Кси. 21) Сос. 23) Кр. 24) За.

НЕДЕЉНИ ПРОГРАМ

БЕОГРАДСКЕ РАДИОСТАНИЦЕ

Wochenprogramm des Senders Belgrad

НЕДЕЉА, 8 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Јутарњи концерт из града и тврђаве Београд.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 9.20—10.00 Преподневна музика.
- 10.00—10.30 Свечани час.
- 10.30—11.45 Празнични концерт.
- 11.45—12.00 Недељни преглед.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—14.00 Велики подневни концерт. У међувремену:
- 13.00—13.10 Саопштења на српском језику.
- 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску.
- 15.30—15.35 Извештај о водостају.
- 15.35—16.00 Морнарске песме.
- 16.00—16.10 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.10—18.00 Полетне мелодије. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.

- 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
- 18.45—19.15 Мала дела великих мајстора.
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
- 19.30—19.45 Немачка песма.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 20.20—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 22.25—24.00 Забавни концерт. Изводи Велики радио-оркестар под управом др. Ханса Хернера.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ПОНЕДЕЉАК, 9 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Добро јутро драги слушаоци.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.

- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—13.00 Подневни концерт. Изводи Мали радио-оркестар под управом Феод. Селинског.
- 13.00—13.10 Саопштења на српском језику.
- 13.10—14.00 Наставак подневног концерта.
- 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску.
- 15.30—15.35 Извештај о водостају.
- 15.35—16.00 Свира Адалберт Лутер.
- 16.00—16.10 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.10—17.00 Оперетски звуци. Изводи Забав. радио-оркестар под управом Ф. Седлачека.
- 17.00—18.00 Свирка и песма са Балкана.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
- 18.45—19.15 Шетња кроз Беч.
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
- 19.30—19.45 Свира Ерик Тенберг.

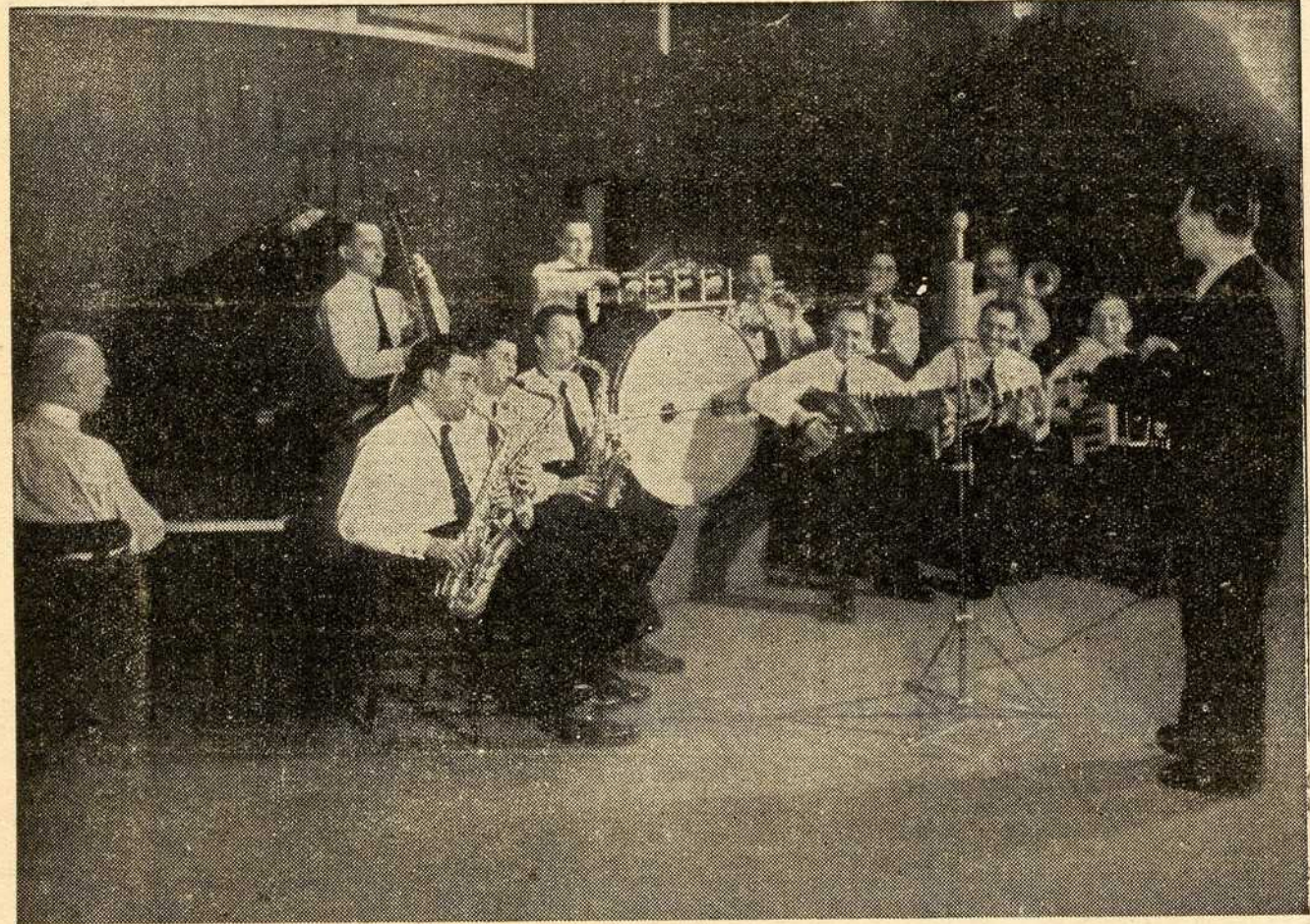
- 19.45—20.00 Спорт у току недеље.
- 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 20.20—21.45 Распевани понедељак.
- 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 22.25—24.00 Шаренило тонова. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

УТОРАК, 10 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Добро јутро драги слушаоци.
- 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 9.20—12.00 Пауза.
- 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
- 12.05—13.00 Свира тамбурашки оркестар Ал. Араничког.
- 13.00—13.10 Саопштења на српском језику.
- 13.10—14.00 Шарени звуци.
- 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 14.20—15.00 Пауза.
- 15.00—15.30 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску.
- 15.30—15.35 Извештај о водостају.
- 15.35—16.00 Кад на Алми засвира цитра...
- 16.00—16.10 Извештај Врховне команде на српском језику.
- 16.10—17.00 лепе мелодије. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
- 17.00—18.00 Шарени час.
- 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
- 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
- 18.45—19.15 Сањаћу о пусти...
- 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
- 19.30—19.45 Пева Марцел Витриш.
- 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
- 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 20.20—21.45 Оаза отаџбина.
- 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
- 22.00—22.25 Немачке вести, спортске вести и вести на српском језику.
- 22.25—24.00 Опера на радију. „Дон Пасквале“ од Донцетија.
- 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СРЕДА, 11 МАРТА 1942.

- 5.00— 6.15 Другарски поздрави.
- 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
- 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
- 7.15— 9.00 Добро јутро драги слушаоци.

Оркестар за игру Отмара Хофера, који нас сваког дана својим ритмом освежава. (Foto: Kofent)

SO SCHAUEN SIE AUS...
die Mitglieder der Tanzkapelle Ottmar Hofer, die uns jeden Tag durch ihren Rythmus und ihre Tanzweisen erfreuen.

9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 9.20—12.00 Пауза.
 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
 12.05—13.00 Свира Дувачки радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.

18.45—19.15 Ретко свирани увертире.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
 19.30—19.45 Мајстори на виолини.
 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке вести, спортске вести и вести на српском језику.
 22.25—24.00 Популарне мелодије. Свира Радио-оркестар за игру под управом От. Хофера.
 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

ПЕТАК, 13 МАРТА 1942.

13.00—13.10 Саопштења на српском језику.
 13.10—14.00 Свира Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—15.30 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску.
 15.30—15.35 Извештај о водостају.
 15.35—16.00 Омиљене мелодије.
 16.00—16.10 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.10—17.00 Низ тонфилмских мелодија.
 17.00—18.00 Српска народна музика.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 Свира Београдски гудачки квартет.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
 19.30—19.45 Италијански белканто.
 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Та то познајете!? Како се зове композитор?
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке вести, спортске вести и вести на српском језику.
 22.25—24.00 Шлагери без паузе. Свира Радио-оркестар за игру под управом От. Хофера.
 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

5.00— 6.15 Другарски поздрави.
 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 7.15— 9.00 Добро јутро драги слушаоци.
 9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 9.20—12.00 Пауза.
 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
 12.05—13.00 Свира Дувачки радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.
 13.00—13.10 Саопштења на српском језику.
 13.10—14.00 Свира Забавни радио-оркестар под управом Фрање Седлачека.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—15.30 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску.
 15.30—15.35 Извештај о водостају.
 15.35—16.00 Песме и романсе.

16.00—16.10 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.10—17.00 Српска народна музика. Изводи Народни радио-оркестар под управом проф. Крстића, Радио-хор под управом Богдана Цвејића и солисти.
 17.00—18.00 Парада шлагера. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 Оркестарске игре и свите.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
 19.30—19.45 Пева Петер Андерс.
 19.45—20.00 Из савремених догађаја на немачком језику.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Очаравајући тонови.
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке вести, спортске вести и вести на српском језику.
 22.25—24.00 Симфонијски концерт. Изводи Велики радио-оркестар под управом Освалда Бухолца.
 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СУБОТА, 14 МАРТА 1942.

17.00—18.00 Шарени час.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.

5.00— 6.15 Другарски поздрави.
 6.15— 7.00 Јутарњи концерт.
 7.00— 7.15 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 7.15— 9.00 Добро јутро драги слушаоци.

9.00— 9.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 9.20—12.00 Пауза.
 12.00—12.05 Прелиставамо програм.
 12.05—13.00 Подневни концерт. Изводи Велики радио-оркестар под управом Ф. Селинског.
 13.00—13.10 Саопштења на српском језику.
 13.10—14.00 Наставак подневног концерта.
 14.00—14.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 14.20—15.00 Пауза.
 15.00—15.30 Извештај Врховне команде и кратке вести за војску.
 15.30—15.35 Извештај о водостају.
 15.35—16.00 Свира Вил Глахе.
 16.00—16.10 Извештај Врховне команде на српском језику.
 16.10—18.00 Полетна субота послеподне. Изводи Радио-оркестар за игру под управом Отмара Хофера.
 18.00—18.30 Час немачке народне групе.
 18.30—18.45 Дневни преглед на српском језику.
 18.45—19.15 Оперске арије.
 19.15—19.30 Преглед дневне штампе на српском језику.
 19.30—19.45 Певају дечји хорови.
 19.45—20.00 Спорт у току недеље.
 20.00—20.20 Немачке вести, затим вести на српском језику.
 20.20—21.45 Београдска шарена позорница.
 21.45—22.00 Поздрављамо наше слушаоце.
 22.00—22.25 Немачке вести, спортске вести и вести на српском језику.
 22.25—24.00 Хиљаду разиграних нота.
 00.00— 1.00 Радио Београд поздравља фронт и отаџбину.

СОНТАГ, ДЕН 8. МАРЗ 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Frühkonzert aus der Stadt und Veste Belgrad.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—10.00 Musik am Vormittag.
 10.00—10.30 Eine Feierstunde.
 10.30—11.45 Festliches Konzert.
 11.45—12.00 Gemeinschaftsempfang für die serbische Bevölkerung.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—14.00 Was Euch gefällt. Ei grosses Mittagkonzert. Dazwischen:
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.35—16.00 Seemannslieder.
 16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.00—18.00 Beschwiegende Melodien. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Kleine Werke grosser Meister.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Das deutsche Lied.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.

20.20—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Ein Unterhaltungskonzert. Es spielt das Grosse Rundfunkorchester des Senders Belgrad. Leitung: Soldat Dr. Hans Hörner.
 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

MONTAG, DEN 9. MÄRZ 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—13.00 Mittagkonzert. Es spielt das Kleine Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski.
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 13.10—14.00 Fortsetzung des Mittagkonzerts.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.30—15.35 Adalbert Lutter spielt.
 16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.00—17.00 Operettenklänge. Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 17.00—18.00 Was der Balkan singt und spielt.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Ein Bummel durch Wien.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Meister ihres Fachs. Erik then Berg.
 19.45—20.00 Sport der Woche.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Der singende, klingende Montag.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Farbenspiel der Töne. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

DIENSTAG, DEN 10. MÄRZ 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.

7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—13.00 Tambourizzas spielen.
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 13.10—14.00 Bunte Klänge.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.35—16.00 Wenn auf der Alm die Zither klingt.
 16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.10—17.00 Schöne Melodien. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 17.00—18.00 Bunte Stunde.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Von der Puszta will ich träumen.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Marcel Wittrisch singt
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Oase Heimat.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Oper im Funk. Don Pasquale von Donizetti mit Tito Schipa.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

MITTWOCH, DEN 11. MÄRZ 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—13.00 Mittagskonzert. Es spielt Das Blasorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 13.10—14.00 Musik nach Tisch. Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.35—16.00 Beliebte Kapellen.
 16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.10—17.00 Ein Tonfilmmelodienreigen.
 17.00—18.00 Serbische Volksmusik. Mitwirkende: Volksor-

cherster, Chor und Solisten. Leitung: Prof. Krstitsch.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Das Belgrader Streichquartett spielt.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Italienischer Belkanto.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Das kennen sie doch? Wie heisst der Komponist?
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Schlager ohne Pause. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

DONNERSTAG, DEN 13. MÄRZ 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—13.00 Es spielt das Kleine Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski.
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 13.10—14.00 Fortsetzung des Mittagskonzerts.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.35—16.00 Barnabas von Geszy spielt.
 16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.

16.10—17.00 Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 17.00—18.00 Bunte Stunde.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Selten gespielte Ouverturen.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Meister ihres Fachs. Violine.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Musik und gute Laune.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Gern gehörte Melodien. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

FEITAG, DEN 13. MÄRZ 1942.

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—13.00 Es spielt das Blasorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 13.10—14.00 Es spielt das Streichorchester des Senders Belgrad. Leitung: Franz Sedlatschek.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.35—16.00 Romanzen und Lieder.

16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.10—17.00 Serbische Volksmusik. Mitwirkende: Volksorchester, Chor und Solisten. Leitung: Prof. Krstitsch.
 17.00—18.00 Schlagerparade. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Orchestertänze und Suiten.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Peter Anders singt.
 19.45—20.00 Aus dem Zeitgeschehen in deutscher Sprache.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Im Banne der Töne.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Ein Sinfoniekonzert. Es spielt das Grosse Rundfunkorchester. Leitung: Oswald Buchholz.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

SONNABEND, DEN 14. MÄRZ 1942

5.00— 6.15 Kameradschaftsdienst.
 6.15— 7.00 Frühkonzert.
 7.00— 7.15 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 7.15— 9.00 Guten Morgen, lieber Hörer.
 9.00— 9.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 9.20—12.00 Sendepause.
 12.00—12.05 Wir blättern im Programm.
 12.05—13.00 Mittagskonzert. Es spielt das Grosse Rundfunkorchester. Leitung: Fedor Selinski.
 13.00—13.10 Mitteilungen in serbischer Sprache.
 13.10—14.00 Fortsetzung des Mittagskonzerts.
 14.00—14.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 14.20—15.00 Umschaltpause.
 15.00—15.30 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht mit langsamer Wiederholung und Kurznachrichten für die Wehrmacht.
 15.30—15.35 Wasserstandsmeldungen.
 15.35—16.00 Will Glahe spielt.
 16.00—16.10 Bericht des Oberkommandos der Wehrmacht in serbischer Sprache.
 16.10—18.00 Unser beschwingter Sonnabendnachmittag. Es spielt das Tanzorchester des Senders Belgrad. Leitung: Othmar Hofer.
 18.00—18.30 Volksdeutsche Stunde.
 18.30—18.45 Tagesschau in serbischer Sprache.
 18.45—19.15 Opernarien.
 19.15—19.30 Zeitungsschau in serbischer Sprache.
 19.30—19.45 Es singen Kinderchöre.
 19.45—20.00 Sport der Woche.
 20.00—20.20 Deutsche Nachrichten, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 20.20—21.45 Die Belgrader bunte Bühne.
 21.45—22.00 Wir grüssen unsere Hörer.
 22.00—22.25 Deutsche Nachrichten, Sportmeldungen, anschliessend Nachrichten in serbischer Sprache.
 22.25—24.00 Tausend tanzende Noten.
 00.00— 1.00 Der Sender Belgrad grüsst Front und Heimat.

Певачки трио оркестра за игру Отмара Хофера.

(Foto: Kofent)

... und diese drei Sänger sind „Das Gesangstrio“ der Tanzkapelle Ottmar Hofer.

О најлепшим головима!...

Најзначајнији догађај на фудбалској утакмици је: гол! Сва игра се своди на то да се затресе противничка мрежа. Навијачка страст је задовољена тек онда када је и вратар савладао. Гол изазива најразличитије емоције и претставља врхунац нагометне игре. Има, међутим, лепих, случајних, не-намерних, па и лоших голова. Овај списак посвећен је оним најлепшим! Оним головима који се памте, зато што су били толико ефектни и леви.

„У онај кошак, бато!“

У Прагу, на утакмици против чешке репрезентације, Драган Јовановић, један од најбољих фудбалера наше „старе гарде“, примио је лопту средњом првог полувремена и с даљине од неких тридесет метара спремао се да пуца. Док је наметнао лопту како му је најгодније, дигао је леву руку и викнуо из свег гласа:

— У онај кошак, бато!

Већ у следећем тренутку, као избачена из тона, лопта је полетела великом брзином ка горњем левом углу. Славни Планичка, вратар чешке репрезентације, опружио се сав у ваздуху. Лопта се, међутим, већ копрцала у горњем делу мреже. Био је то изван-

редно леп гол, који је публика поздравила дугим и спонтаним плескањем.

Мошин подвиг

Комбинација се развила брзо и складно. Десно крило је носило лопту дуж аут линије. Бек пољске репрезентације узалудно је покушавао да задржи противничког играча. Центар шут. Лопта лети високо и спушта се у благом луку ка бековској линији. Тамо нема ниједног играча, ни с наше ни с противничке стране. Али, одједном, однекуд је искрснуо Моша. Долетео је као вихор и скочио у вис. Кратак, снажан тирај врата и туп одјек ударене лопте. Стреловито лопта је променила правац и као торпедо улетела у горњи угао. Голман пољске репрезентације није имао времена ни да се макне с места! Акција је толико брзо изведена, ударац главом толико снажан да многи гледаоци нису видели један од најлепших голова који је икада постигнут на нашим игралиштима.

Банетове акробације

У доба своје највеће славе Бане Секулић играо је у женевској „Уранији“. За овај клуб дао је и најлепши гол у својој фудбалској каријери.

Било је то у Паризу, на финалној утакмици у оквиру колонијалне изложбе. Играло се против прашке „Слави-

је“. Десни бек овог клуба био је врло мали растом, прави фудбалски кепец, нешто мањи од дугогодишњег бека Бек-а Петковића - Кеце. Он је, међутим, био један од најробустнијих и најбољих играча „Славије“ на овој утакмици.

Бане Секулић

Средином другог полувремена лево крило „Ураније“ успело је да се пробаци и послало је лопту у центар. Секулић је стартовао хитро, али се испред њега испречио бек. Исприсио се,

с раширеним рукама, спречавајући на тај начин Секулића да прође. За то време вратар је већ напустио своје место и трчао је ка лопти, која је требало да падне у близини једанаестерца.

Бане Секулић је прекаљени и борац и лисац и тешко је подвалити му. Видећи да не може да заобиђе бека, он се одлучно на смео подвиг. Неочекивано се отиснуо од земље и на велико запрепашћење публике и фудбалера, еластичним скоком прескочио малог бека и дочекао се с друге стране гитко на погма. Још један корак, снажан шут и лопта је била у мрежи!

Случајно али лепо

Приликом гостовања СК 1913 у Букурешту Аца Петровић је играо изванредно добро и противничка одбрана је будно пазила на њега. Пред крај првог полувремена, после једне снажне и брзе навале, Савић је добио лопту пред гол. Петровић је покушао да се пробаци кроз бекове, али је један од њих, видећи да ће Петровић успети да се дочепа лопте, подметнуо ногу противничком центар-фору. Петровић се затетурао и треснуо колико је дуг. Мрмљајући нешто претио грубом беку. У том је лопта долетела. Петровић ју је видео када му је већ била на домаку и у магновењу је искриво врат и снажним покретом главе спровео лопту у сам угао. Голман је забезбегнуто стајао на месту, запрепашћен овом неочекиваном акцијом.

Љубомир Вукадиновић

Код главобоље реуме и нелагодности

узимајте само Пирамидон таблете. Морате међутим код куповине пазити на Бајер-ов крст на паковању!

Оглас регистр. Сп. бр. 91 од 21 јуна 1935

20401, 1-5

Обавештење:

СТАРИ НАКИТ: прстење, минђуше, ланчеве, сатове, кољеза, дијаманте, брилијанте, табакере — сав накит бесплатно стручно процењује и врши откуп по најбољој пени Фирма

„ФОРТУНА“ — ХАРТВИГОВА УЛИЦА БРОЈ 14 (КОД СЛАВИЈЕ). На телефонски позив наш проценалац доћи ће код Вас кући у стан да Вам бесплатно стручно процени накит. Стварну процену вредност ми Вам исплаћујемо одмах. Позовите нас на тел. 25.116 — „ФОРТУНА“ Хартвигова 14 16039, 4-4

Младе мајке

Овако ће се смејати Ваше дете! Порођај биће лак и без штете за Вашу младлачку линију и изглед. Госпође, господа, девојке и сви којима треба најсавршенији МИДЕР обратите се без бојазни за израду и квалитет на

„Институт мидера и појасева“ „АЛИСА“

„СПУШТЕН СТОМАК“

подиже најсавршенијим хигијенским појасом Института „АЛИСА“ Кр. Милана бр. 7/III-6 у кући фотографа Урошевића

Израда по мери и потреби. 20407, 1-1

Данас када почиње пролеће и недостаци коже немогу се покрити пудером и шминком, свака жена је свесна да само негом коже може постићи жељену лепоту-младост, а најбоље се може неговати у козметици

„ЖАНА“ КРУНСКА УЛ. 4

Посетите нас видећете резултат. Примају се ученице, купујемо теглице и флашице са патент затварачима. „ЖАНА“, Крунска 4. 20405, 1-1

Важно за свакога!

Купујем све што имате и најбоље плаћам Накит злато, сребро, брилијанте, дијаманте, као и све античке ствари. Хитно донети ново-отвореној антикварској радњи „ОЛИМПИЈА“ Кр. Александра 44. Недељко Т. Никовић 20406, 1-1

Овака дама која жели да има лепи веш — може да добије у салону

„ВОВА“

ФРАНЦУСКА УЛ. БР. 5. 20409, 1-1

КУТИЈЕ И ОСТАЛО ЗА ПАКОВАЊЕ ИМА КЊИЖАРА „С О Н И Ћ“ БЕОГРАД. КРАЉА МИЛАНА 37 18057, 2-2

Не заборавите

Да антикварска радња код „ПЕЋАНАЦ“ купује све Античке предмете, старе иконе на дрвету, старе уметничке слике, и остало

„ПЕЋАНАЦ“

КРАЉА АЛЕКСАНДРА 92. (преко пута Факултета). 20403, 1-1

ТЕПИХЕ И КЛАВИРЕ

свих врста купује и највише плаћа. 20404, 1-1

СОПСТВЕНИ ПАТЕНТ БР. 16.220 „АЛИСА“

МИДЕРЕ

ИСПРАВЉАЧЕ ПОЈАСЕВЕ

ПРИНЦЕСМИДЕРЕ

И ПРСЛУКЕ

за даме као и све хигијенске појасеве ЗА СПУШТЕН СТОМАК

најсавршеније и најмодерније израђује Институт

„АЛИСА“

КРАЉА МИЛАНА 7/III-6

Употреба лифта.

Куповина необавезна. 20408, 1-1

РАДИОНИЦА КИШОВРАНА

Вршим специјално оправку кишоврана. — На позив долазим кући.

М. Гајић

БЕОГРАД. Кр. Александра 80. Услужни телефон 24-578. 20402, 1-1

„КОНТИНЕНТАЛ“

Масаријева 4 аграда. Официрске задруге

Жутор

У ЗАБУНИ

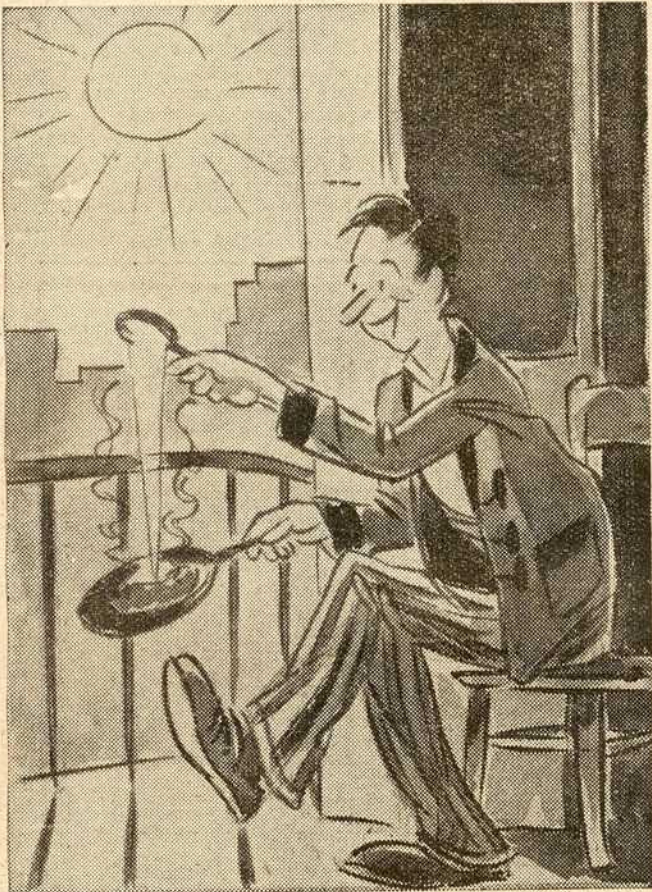
Неки шумар имао сина основца. Па када је једном убио дивљу свињу, отсекао јој главу и даде детету да однесе свом учитељу. При том му рече:

— Кад дођеш учитељу реци му: „Добар дан, господине учитељу! Мој отац шумар шаље вам ову свињску главу, а ако улови коју јеребицу послаће вам“. А њему запрети: „Ако ово заборавиш, ћаво ће те однети!“

Ишао дечак улицом и непрестано понављао очеве речи, а кад је дошао пред врата учитељеве собе спотаче се и паде. Изнаједан лармом уца скочи и отвори врата, а дечак се онако абунен подиже и поче:

— Добар дан, свињска главо! Мој отац учитељ шаље вам овог шумара, а ако улови коју јеребицу ћаво ће вас однети!

Учите, децо, и дан и ноћ

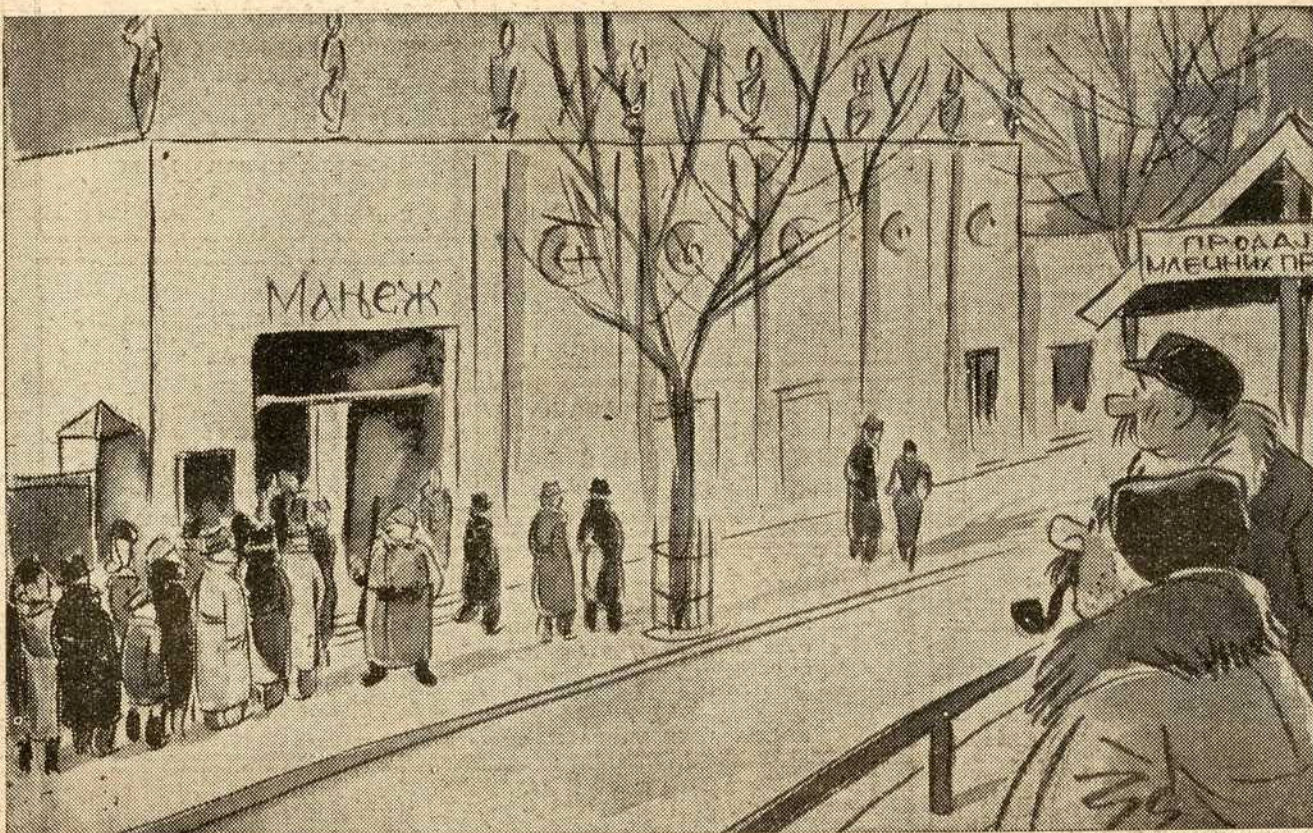

— Физико, мајко, ко би рекао да ћу од тебе видети вајду!...

— Жено, гаси ту електрику! Видиш да је и месец већ увео штедњу!

Проблем душевне хране

— Откуд оволика навала на позориште?!
— 'Оће људи да искористе док не почне Дирус да издаје улазнице!

НЕЋЕ ДА ЗЕБЕ

Ката је хтела да постане хотелска куварица. Написала је понуду на оглас из новина и добила одговор да се лично јави у хотел „Регина“. Допutoвала је у град, али се већ идућег дана вратила у своје место.

— Није то место за мене! рекла је.

— Зашто, Ката?

— Јер сам већ на улазу видела како тамо стоји са службом, рече љутито Ката.

— А шта је стајало на улазу пред хотелом?

„Преко целог дана хладна кујна!“ Нисам ваљда луда да назебем!...

БЕСПЛАТНО ШИШАЊЕ

Неки господин улази са малим дечком у фризерски салон и седе пред огледало.

— Шта жели господин? упита фризер.

— Шишање, бријање и маникир. Пошто је фризер завршио, примећује господин да нема при себи цигарете.

— Одмах ћемо послати шегрта у дуваниципу преко пута, понуди љубазно фризер.

— Ништа не мари, опишајте мог малог дотле, док ја одем по цигарете. Прође четврт сата и фризер поче да се узнемирује.

— Је ли мали, хоће ли твој тата скоро да се врати?

— Какав тата? Па није то мој тата, већ неки господин кога сам срео на улици и који ме је упитао да ли пристајем да се бесплатно опишам.

Жутор

У ЗАБУНИ

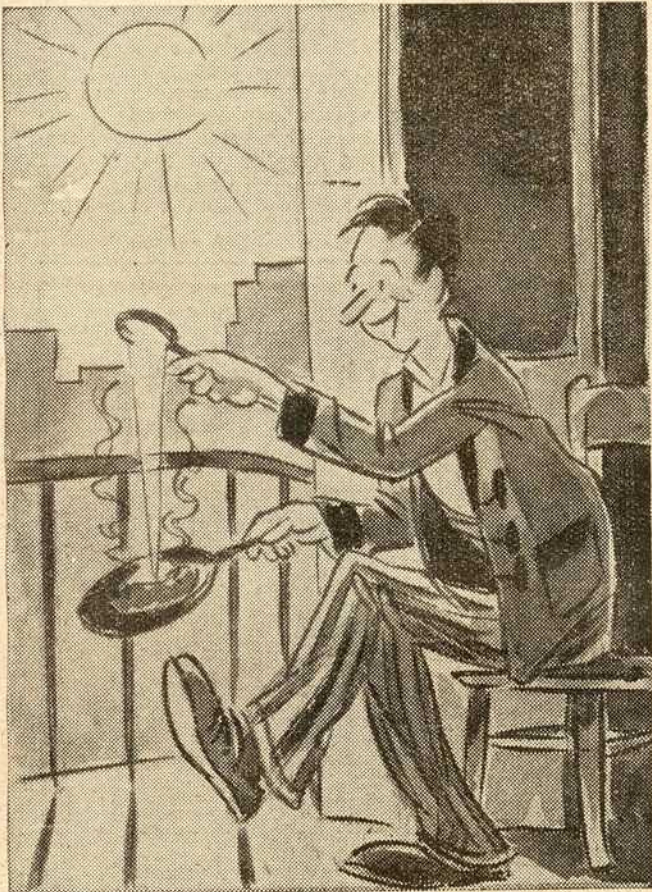
Неки шумар имао сина основца. Па када је једном убио дивљу свињу, отсекао јој главу и даде детету да однесе свом учитељу. При том му рече:

— Кад дођеш учитељу реци му: „Добар дан, господине учитељу! Мој отац шумар шаље вам ову свињску главу, а ако улови коју јеребицу послаће вам“. А њему запрети: „Ако ово заборавиш, ђаво ће те однети!“

Ишао дечак улицом и непрестано понављао очеве речи, а кад је дошао пред врата учитељеве собе спотаче се и паде. Изнаједан лармом уца скочи и отвори врата, а дечак се онако абунен подиже и поче:

— Добар дан, свињска главо! Мој отац учитељ шаље вам овог шумара, а ако улови коју јеребицу ђаво ће вас однети!

Учите, децо, и дан и ноћ

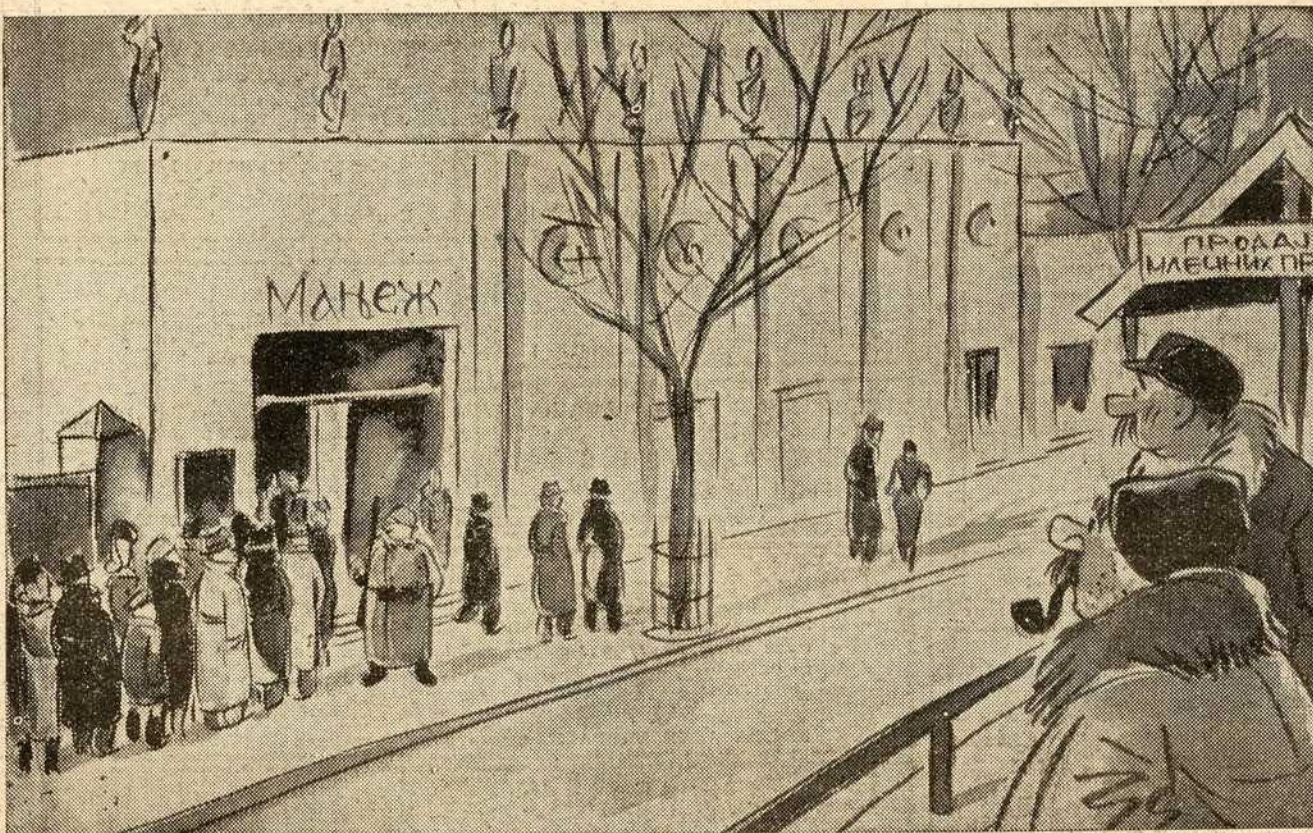

— Физико, мајко, ко би рекао да ћу од тебе видети вајду!...

— Жено, гаси ту електрику! Видиш да је и месец већ увео штедњу!

Проблем душевне хране

— Откуд оволика навала на позориште?!
— 'Оће људи да искористе док не почне Дирус да издаје улазнице!

НЕЋЕ ДА ЗЕБЕ

Ката је хтела да постане хотелска куварица. Написала је понуду на оглас из новина и добила одговор да се лично јави у хотел „Регина“. Допутовала је у град, али се већ идућег дана вратила у своје место.

— Није то место за мене! рекла је.

— Зашто, Ката?

— Јер сам већ на улазу видела како тамо стоји са службом, рече љутито Ката.

— А шта је стајало на улазу пред хотелом?

„Преко целог дана хладна кујна!“ Нисам ваљда луда да назебем!...

БЕСПЛАТНО ШИШАЊЕ

Неки господин улази са малим дечком у фризерски салон и седе пред огледало.

— Шта жели господин? упита фризер.

— Шишање, бријање и маникир.

Пошто је фризер завршио, примећује господин да нема при себи цигарете.

— Одмах ћемо послати шегрта у дуванџињу преко пута, понуди љубазно фризер.

— Ништа не мари, ошишајте мог малог дотле, док ја одем по цигарете. Прође четврт сата и фризер поче да се узнемирује.

— Је ли мали, хоће ли твој тата скоро да се врати?

— Какав тата? Па није то мој тата, већ неки господин кога сам срео на улици и који ме је упитао да ли пристајем да се бесплатно ошишам.